Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXIV. Ч. 156. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 9-го ЛИПНЯ 1977 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, JULY 9, 1977 No. 156. VOL. LXXXIV.

Проф. Васькович переобраний на голову Товариства Сприяння Українській Науці в Мюнхені

Мюнхен (В.Я.). — 28 червня б.р. відбулися тут у приміщеннях Дому Українського Вільного Університету Загальні Збори Товариства Сприяння Українській Науці, які розглянули діяльність Товариства за три роки. Останні Загальні Збори відбулися 8 червня 1974 р. ще в старому — винаймленому — будинку, напередодні переносин, і саме цей контраст приміщень найкраще символізував далекий шлях, який Товариство за звітний час пройшло: Дім, в якім знайшло приміщення Товариство, завдяки Батьківській опіці Блаженнішого Патріярха, забезпечений. Довг, який на нім ще тяжить, повинен бути сплачений завдяки праці двох товариств алюмнів УВУ, — у З'єднаних Стейтах та в Канаді, які є неприбутковими організаціями і запевнюють жертводавцям податкові полегші. Коли напередодні переносин найповажніша із об'єднаних у Товаристві Установ — УВУ — стояв у зв'язку із новим баварським високошкільним законом перед невідомим майбутнім, сьогодні, завдяки наполегливій праці і здобутому престижеві, йому не загрожують небезпеки. Навпаки, УВУ стоїть на порозі нового семестру, який повинен бути багатший від попередніх у зв'язку із переведеними реформами, а зокрема із запляннованими учительськими курсами, які зустрінулися із великим зацікавленням. Друга об'єднана в Т-ві наша найстарша наукова установа — НТШ — не тільки пляново видає свої зошити ЕУ (останньо з'явився перший зошит 8-го тому, а наступний весь є у складі в друкарні), але й підписало домову із Українським Науковим Інститутом у Едмонтоні щодо видання англомовної версії гаслової частини ЕУ. Таким чином, ЕУ набирає всіх ознак твору, що його можна назвати монументальним. Що найважливіше, діяльність Товариства розвивається не тільки пляново, але й гармонійно, не зважаючи на те, що в ньому об'єднані три різні наукові корпорації інтелектуалістів, і — як це зазначив у свому звіті предсідник Кураторії, проф. Янів, Український Технічно-Господарський Інститут перенимав часто до видання в своїм видавництві тези докторів із УВУ, якщо УВУ на те не мав відповідних фондів. Активність Т-ва й поодиноких об'єднаних в ньому установ здобула собі признання прилюдної німецької опінії, наприклад в останнім році УВУ міг видати 16 позицій із загальною скількістю 2,252 сторінок друку завдяки спеціяльній дотації відомої міжнародної фірми. Знову ж внутрішнє вивінування завдячує Дім Української Науки в Мюнхені спеціяльній дотації Федерального Уряду й німецького католицького Архиєпархіяльного Ординаріяту, завдяки чому м. ін. можна буде розбудувати бібліотеку, що повинна статися центральною робітнею українських дослідників у Німеччині.

Як гармонійно розвивалася праця протягом трьох років, так гармонійно пройшли й Загальні Збори, керовані головою проф. д-ром Г. Васьковичем. Відрадним

(Закінчення на стор. 6-ій)

„ВАШІНҐТОН ПОСТ" ПОДАЄ „УКРАЇНСЬКИЙ ПРИКЛАД" ЗМАГАНЬ ЗА ЛЮДСЬКІ І НАЦІОНАЛЬНІ ПРАВА В СОВЄТСЬКОМУ СОЮЗІ

Вашінґтон. — „Микола Руденко і Олексій Тихий, щойно засуджені на жорстокі вироки ув'язнення і заслання в Совєтській Україні, є дисидентами з різницею. Вони вимагали, щоб Кремль не тільки здійснював гарантії людських прав, на які він погодився в Гельсінкському домовленні. Вони також вимагали, щоби Москва респектувала Гельсінкські гарантії для „національних меншин". Що Совєтський Союз, як кожна інша тоталітарна держава, лякається зарази індивідуальних прав, це добре відомо. Не менш важливим є її спротив проти багатозначних „національних" прав для понад 100 етнічних чи національних груп в межах її кордонів. Росіяни, або великороси, становлять меншість в країні, яку вони в більшості контролюють. З інших українці є найбільші (50 мільйонів), найбагатші, займають найбільш вразливу територію і є історично найбільш утверджені..." — пише престижевий щоденник „Вашінґтон Пост" у першому редакційному коментарі „Український приклад", надрукованому з 6-го липня. Для інформації читачів передаємо цей коментар в оригіналі:

The Ukrainian Example

MIKOLA RUDENKO and Oleksi Tikhy, newly sentenced to harsh camp-and-exile terms in the Soviet Ukraine, are dissidents with a difference. They demanded not just that the Kremlin live up to the human-rights guarantees it accepted in the Helsinki agreement. They also demanded that Moscow respect the Helsinki guarantees for "national minorities." That the Soviet Union, like any other totalitarian state, fears a contagion of individual rights is well known. No less important is its resistance to meaningful "national" rights for the 100-plus ethnic or national groups within its borders. Russians, or Great Russians, are a minority in the country they largely control. Of the others, Ukrainians are the largest (50 million), richest, most sensitively located and historically the most assertive.

From the Kremlin's centralist "Soviet" viewpoint, it is elementary political logic to crack down on any sign of uncontrolled ethnic expression. The result intended by the Rudenko-Tikhy prosecution surely is to intimidate closet nationalists. But it is at least as likely that the example of the two will encourage others, in and out of the Ukraine. For over the decades of Soviet power, repression by the Soviet authorities has failed to ground out, and may even have kept glowing, a nationalist spark. And meanwhile ethnicity has become a global phenomenon, leading the likes of Scots, Quebecois, Moluccans and Palestinians to challenge in one way or another the existing national structures.

Ethnic movements are fed by their own profound sources. But they are open to political stimulation. The Helsinki agreement turned out, expectedly, to be one such stimulus: It provided the handle for Messrs. Rudenko and Tikhy. President Carter's support for rights is another. Specifically, by deciding to raise the broadcasting power (and political status) of American radio stations that broadcast in Ukrainian and other non-Russian Soviet languages, he is not so subtly reaching over the Kremlin's head to communicate with Soviet citizens directly in a nationalist framework. It is a way to be true to the cause of rights but it is also a way to stir Kremlin suspicions about his purposes. In current international conditions, ethnicity is fire and no outsider should play lightly with it.

ЗАЯВА УКРАЇНСЬКОЇ ГЕЛЬСІНКСЬКОЇ ГРУПИ ПІСЛЯ АРЕШТУ ЧАСТИНИ ЇЇ ЧЛЕНІВ

Ню Йорк (Пресова Служба ЗП УГВР). — Подаємо текст заяви членів Української Громадської Групи сприяння виконанню Гельсінкських угод до Президії Верховної Ради УССР. Заява, поширена у самвидаві, була складена після того, як на початку лютого органи КҐБ арештували Миколу Руденка і Олексія Тихого, а при кінці квітня Миколу Матусевича та Мирослава Мариновича. Текст заяви:

Українська громадська
група сприяння виконанню
в Українській РСР
Гельсінкських угод.

Президії Верховної Ради
Української РСР

ЗАЯВА

5 лютого ц. р. київський КҐБ арештував керівника Української громадської групи сприяння виконанню в УРСР Гельсінкських угод Миколу Руденка, а донецький КҐБ — члена Групи Олексія Тихого. 23 квітня київський КҐБ арештував ще двох членів Групи: Миколу Матусевича та Мирослава Мариновича.

За привід арешту М. Руденка правили якісь нібито гострі скорописні матеріяли, що їх начебто витрушено в нього 23 грудня 1976 року. За привід арешту Тихого правив якийсь німецький кріс, що нібито зберігався у стрисі материної хати. Що було приводом арешту Матусевича і Мариновича, невідомо.

Для того, щоб керівника Групи М. Руденка усунути подалі від дружини, рідних і друзів і тим самим дужче приховати хід слідства, його арештували на кілька годин пізніше за Тихого і відвезли у донецький слідчий ізолятор „до Тихого".

Ми знаємо поета, письменника, вченого М. Руденка; ми знаємо педагога й філософа О. Тихого; ми знаємо М. Матусевича і М. Мариновича. Вони — люди нашої землі і нашого часу; в наших умовах уформувалася їхня правосвідомість та їхнє розуміння мовних, літературних, суспільних і національних проблем. Вони не чужинці! Вони не прийшли до нас з іншого краю, аби накинути нам свої поняття. Вони наші, вони часточка України, часточка нас самих. Це люди не егоїстично-обивательської вдачі, що понад усе ставлять власні інтереси і ладні їхати в Литву чи Туву, в Австралію чи Етіопію аби лишень тепліше вмоститися; це самовіддані патріоти, що інтереси нації в різних проявах (мова, література, культура і т. д.) мали за свої власні —

(Закінчення на стор. 6-ій)

Китайський пілот перелетів на Тайван і попросив азилю

Тайпей, Тайван. — Пресові агенції інформують, що в четвер, 7-го липня ц. р., військовий пілот Китайської Народної Республіки скористався з нагоди і, перелетівши на Тайван, попросив у місцевих властей політичного азилю. „Життя в червоному Китаю є нестерпне", — заявив після посадки 41-річний військовий пілот Фан Юан-ен після того, як його привітали офіційні чинники Тайвану, які розцінюють втечу більше як політичний, а не військовий здобуток.

Пілот Юан є четвертим пілотом червоного Китаю, який втік на Тайван, але першим від 1965 року. Він залишив на материку дружину і троє дітей, але, як він заявив: „я вже не міг довше терпіти тієї системи". Військовий літак МІҐ-19, на якому Юан перелетів на острів, не має жадного військового значення для тайванців, бо конструкція тієї машини відома на Заході. Речники Міністерства оборони Тайвану, які перші зустрічалися і розмовляли з втікачем, заявляють, що його втеча має велике політичне і престижеве значення, бо китайський народ на материку, все ще думає про Тайван, як про острів свободи, а радіопередачі з Тайвану, які постійно передаються на материк, мають для китайців велике значення. В Китайській Народній Республіці взагалі не шануються людські права, — твердить втікач, „а втікачі з Китаю є наглядним доказом, що китайський народ ненавидить комунізм і тужить за свободою. Останні події, які відбуваються на материку, — заявив пілот, — є також доказом політичної нестабільности в Китаї".

Американська Бібліотечна Асоціяція відзначила проф. д-ра Богдана Винара

Денвер, Кольо. (П. С. УАВ). — Дня 20-го червня ц.р., під час загальної конвенції Американської Бібліотечної Асоціяції у Детройті, відомий український вчений д-р Богдан Винар одержав від цієї Асоціяції найвище відзначення у ділянці бібліографії і довідкової літератури. Він одержав грамоту „Ізадоре Мадже Сайтейшен" за виняткові успіхи і найвизначніше досягнення в американському бібліотекарознавстві. Слід відмітити, що згадане відзначення встановлене Американською Бібліотечною Асоціяцією в 1958 р. і досьогодні всього сім американських і чужинецьких бібліотекарів одержали цю грамоту.

Проф. д-р Богдан Винар

Д-р Богдан Винар, бувший декан Високої Бібліотечної Школи в Ню Йоркському Стейтовому Університеті і під сучасну пору президент престижевого американського видавництва „Лайбреріз Анлімітед", є автором і редактором понад п'ятнадцяти праць з ділянки американського бібліотекарознавства і біліографії. До найважливіших його праць слід зарахувати „Введення в бібліотечну і бібліографічу теорію" (чотири видання), „Вступ до наукової методології бібліотекарознавства" „Введення до каталогізації і клясифікації" (п'ять видань), „Замовлювання книжок у бібліотеках" (два видання), „Технічна підготова матеріялів у бібліотеці", „Довідкова література" (два видання), тощо. Крім того, він є основником і головним редактором найповажнішого річника американської довідкової літератури — „Амерікен Рефе-

(Закінчення на ст. 6-ій)

МІЖ ЗСА І СССР ІСНУЄ ВІЙСЬКОВИЙ БАЛЯНС

Вашінґтон. — В четвер, 7-го липня, члени кабінету і дорадники президента Джіммі Картера одержали звіт, виготовлений групою спеціялістів в ділянці стратегічних справ, який твердить, що тепер між ЗСА і Совєтським Союзом існує балянс щодо військової сили, зокрема в ділянці стратегічних ракет, як теж передбачує, що в майбутньому оборонна спроможність Америки буде багато кращою, ніж думалось за президентури Джералда Форда.

Члени кабінету і дорадники Білого Дому, зокрема д-р Збігнєв Бжезінські, головний дорадник щодо крайової безпеки, мають простудіювати цей звіт і передати його із своїми заввагами президентові Картерові.

Автори звіту, які виготовляли його протягом 5-ох місяців, дійшли до переконання, що Совєтський Союз „дещо сповільнив розбудову своєї стратегічної зброї і воєнних кораблів та не скріплює дотеперішнім темпом своїх військових позицій в Центральній Европі і на кордоні з червоним Китаєм, а в той самий час ЗСА і союзники скріпили свою оборонну спроможність. Таким чином — твердять автори звіту — перспективи на майбутнє більш відрадні, ніж були на початку 1970-их років, коли дійсно існувала загроза, що СССР та інші держави Варшавського Пакту здобудуть військову перевагу.

Висновки найновішого звіту дуже різняться від тих, які 6 місяців тому оприлюднив уряд президента Джеральда Форда. Тоді розвідчий сектор і тодішній секретар оборони Доналд Румсфелд перестерігали, що якщо ЗСА негайно не збільшать своїх видатків на оборонні цілі, то Америка стане „другою з черги мілітарною потугою світу". Якщо президент Картер погодиться із найновішими висновками, то ЗСА зможуть сповільнити зріст своїх видатків на оборонні цілі.

Проте, речники уряду підкреслюють, що Америка далі розбудовуватиме різні роди зброї, але не таким швидким темпом, як це вимагали колишні секретарі оборони Румсфелд і Джеймс Шлесінджер.

Під час виготовлення згаданого звіту, званого як „Президентський Меморандум — 10", деякі представники збройних сил, зокрема Об'єднаних Шефів Штабу, твердили, що висновки звіту „надто оптимістичні". Але цивільні спеціялісти Білого Дому, Державного департаменту і навіть Департаменту оборони вважають, що звіт є „об'єктивний і збалянсований".

Речники Державного департаменту в четвер, 7-го липня, заявили, що „Меморандум — 10" не повинен ввести драстичних змін в дотеперішню оборонну стратегію ЗСА, хіба що сповільниться зріст видатків на військові цілі, як теж твердили, що навіть якщо б тепер підписано новий договір із СССР щодо обмеження стратегічної атомової зброї, то далі існував би мілітарний балянс між Америкою і Совєтським Союзом.

Автори „Меморандуму — 10" зазначують, що вони брали під увагу „дійсний стан" військової сили в СССР і ЗСА, а не старалися передсказувати „екстремні можливості мілітарної потуги Совєтського Союзу", вони розглядали такі фактори, як стабільність економіки ЗСА, високорозвинену американську технологічну спроможність і в той самий час враховували те, що Совєтський Союз має хронічні проблеми в різних секторах економіки, наприклад, брак капіталу і робочої сили, неефективний сектор сільського господарства, як теж брали під увагу те, що СССР має під боком поважного противника — комуністичний Китай, в внутрі Совєтського Союзу замітну „політичну нестабільність".

Португальський Кунгаль воліє „совєтську демократію"

Лісбона, Португалія. — Генеральний секретар португальської Комуністичної партії Альваро Кунгаль зайняв становище у дискусії, яка ведеться між совєтськими ідеологами і т. зв. „еврокомуністами", до яких належать у першу чергу три західньо-европейські комуністичні партії Еспанія, Італія і Франція, але становище яких підтримують також інші комуністичні партії Европи і навіть сателітних держав, та заявився по боці Москви, кажучи, що „Совєтський Союз є найбільшою соціялістичною країною".

У двогодинному інтерв'ю Кунгаль не тільки хвалив „совєтську демократію", але також, згадуючи революційні події в Португалії і усунення від влади диктатора Салязара, хвалив „демократичність" своєї власної партії, яка, на його думку, єдина боролася за демократію. „Але, — заявив португальський верховода, — ми не бажаємо собі „буржуазної демократії", ми хочемо совєтського стилю демократичної системи". Кунгаль не дуже бажав входити в подробиці совєтського нападу на лідера Комуністичної партії Еспанії Сантіяга Карільйо і тільки раз вжив слово „еврокомунізм", заявляючи, що це окреслення для комуністичних партій Західньої Европи видумали на Заході. Він сам, мовляв, противиться таким назвам як „капіталіст", „ляфундист", „імперіяліст" для окреслення Маріо Соареса, теперішнього прем'єра Португалії. Кунгаль висловив радість з приводу перемоги демократії в Еспанії і заперечив поголоски, що він радів з приводу того, що еспанські комуністи здобули тільки 9 відсотків голосів тоді, коли комуністи Португалії здобули ще раз стільки, бо аж 18,5 відсотків. „Якщо йдеться про Сантіяго Карільйо, — заявив Кунгаль, — то кожний знає, що я не поділяю його концепції і його оцінки інших соціялістичних країн". При тому він признався, що не читав книжки Карілья „Еврокомунізм і держава", яка була приводом нападу совєтської преси на автора і яка започаткувала масову кампанію проти тих комуністів, які відійшли від совєтської лінії комуністичного світового руху. Кунгаль рівнож відмовився відповідати на питання про потоптання людських прав в Совєтському Союзі, назвавши це „ворожою кампанією" проти СССР.

В Польщі знову відчувається брак харчів

Варшава. — Асосіейтед Пресс інформує, що в Комуністичній Польщі відчувається поважний брак харчів, зокрема м'яса. Польські урядові чинники не скривають цього перед населенням, а навпаки, заохочують покупців обмежуватись в закупі м'ясних продуктів, яких цього літа буде на ринку ще менше, як минулого року. Польські газети надрукували промову прем'єра Пйотра Яросєвіча, в якій він признався, що „ми не будемо спроможні забезпечити населення м'ясними продуктами згідно з запотребуванням покупців". Яросєвіч спихає вину за недостачу на минулорічну посуху в часі жнив і поганий збір сіна, яке становить основний корм для худоби. Крім того, Польща, згідно з виясненням Яросєвіча, мусіла експортувати частину м'яса і м'ясних продуктів за кордон, щоб здобути чужу валюту на покриття коштів інших товарів, що їх Польща імпортує із-закордону. В цьому році буде навпаки: Польща вже почала імпортувати м'ясні продукти. Досі закуплено 150.000 тонн м'яса, головно в країнах західньої Европи. Минулого року польський уряд заохочував селян продавати більше худоби за вищу ціну.

Померла св. п. Євгенія Макарушка

Ню Йорк. — В середу, 6-го липня, тут на 97-му році життя померла св. п. Євгенія Макарушка, перша голова Союзу Українок у Львові та предсідниця Першого Українського Жіночого Конгресу в Станиславові у 1934-му році. Св. п. Євгенія Макарушка — вдова по д-рові Остапові Макарушці, колишньому професорові Українського Тайного Університету у Львові, інспекторові всіх шкіл УПТ і професорові першої Української Академічної Гімназії у Львові.

Професор Б. Боцюрків загостить до Гарварду

(ФКУ — Кембрідж) — З Канади загостить до Гарварду професор політичних наук, відомий спеціяліст новітньої історії Української Церкви, д-р Богдан Боцюрків з Карлтонського університету. Він виступить з доповіддю „Рух опору в Україні: генеза, еволюція, перспективи", в неділю 17 липня 1977 р., о год. 2-ій по полудні.

Ця доповідь відбуватиметься в рямках конференції СУСТА, яку вони влаштовують у співпраці з Українським Науковим Інститутом Гарвардського Університету.

Вибрано дуже добрий час, бо якраз тепер відбуваються курси українїстики в Гарвардській Літній Школі, з яких користають 159 студентів. То ж до актуальної доповіді проф. Боцюркова прислухуватимуться члени-активісти СУСТА, студенти Літньої Школи, як також громадяни Бостону й околиць, яких запрошується до участи.

Конференція СУСТА відбуватиметься у викладовій залі — Джеферсон 250.

Ред. Богдан Катамай — новий постійний організатор УНСоюзу

Джерзі Сити — Організаційний Відділ УНСоюзу інформує, що редактор Богдан Катамай, який постійно живе у Філядельфії, з днем 1-го липня ц.р. перейняв обов'язки постійного організатора УНС Філядельфійської Округи, яка об'єднує 39 Відділів у Пенсильвенії, Ню Джерзі і Делеварі.

Ред. Богдан Катамай народився в селі Ямниця біля Станиславова, де і закінчив вселюдну школу. Середню освіту здобув в Станиславівській гімназії. Відтак 1930 року 17-річним студентом виїхав до Америки на студії журналістики і студіював в Крейн коледжі, а відтак у Норвестен університеті в Чікаґо. Від 1935 року продовжував журналістичні студії в Темпел університеті в Філядельфії.

Ред. Богдан Катамай

Бувши студентом в Чікаґо, брав активну участь в підготові Світової Виставки

(Закінчення на стор. 5-ій)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Нереальні прогнози

Американський журналіст Дрю Міддełтон, співробітник газети ,,Ню Йорк Таймс", надрукував у числі цього поважного щоденника з 26-го червня ц.р. коротку статтю —міркування, базовані на документах Північно-Атлантійського Оборонного Пакту (НАТО) про евентуальну небезпеку для Югославії, яка може наступити після смерти президента Тіта. Міддełтон твердить, що в генеральному штабі НАТО цілком поважно рахуються з можливістю совєтської військової інтервенції, а може навіть інвазії на Югославію, якщо тільки розпочалися б торги за місце Тіта в югославській Компартії і розрухи в поодиноких національних республіках Югославії, зокрема в Словенії і Хорватії, про право яких на самовизначення вже неодноразово згадувалось в ідеологічній боротьбі Москви і Бєограду, зокрема тоді, коли ця боротьба набирала загострених форм. НАТО, як також багато розвідчих аґенцій Західньої Европи, поважно стривожені, що Кремль захоче використати відхід Тіта для своїх цілей і накинення контролі московського центру на ,,збунтованих" югославів. Ситуація стає тимбільше небезпечною. Державні мужі Европи і військові стратеги вважають ситуацію за тимбільш загрозливу, згадуючи передвиборчу дискусію в ЗСА на тему Східньої Европи, коли тодішній кандидат на президента з Демократичної партії, а тепер президент ЗСА Джіммі Картер заявляв, що З'єднані Стейти Америки за його президентури не втручатимуться військово у справи Югославії, якщо Москва збройно заатакувала б ту країну. Сьогодні кожний усвідомляє собі, які трагічні наслідки мало б таке рішення ЗСА у випадку справжньої аґресії, і то не тільки для Югославії, але для цілої Західньої Европи, а для НАТО зокрема.

Якщо йдеться про самих югославів, то вони, як виглядає, вже давно рахуються з такою можливістю реакції західнього світу, знаючи мабуть, що на Заході майже цілковито затратилась охота чинно протиставитись аґресивним цілям Москви. Ці опортуністичні настрої Заходу використовує Москва на те, щоб різними акціями, включно до військових, поширити свою домінацію не тільки в Европі, але зокрема у країнах Африки і Азії, витискаючи звідтам ,,західніх імперіялістів", і при тому домогтися ще дальших уступок Заходу на відтинку національностевої політики СССР та заперечування людських прав в комуністичних країнах. Нова воєнна доктрина югославів, вдержування 200-тисячної армії і 500-тисячної резерви, модернізація зброї і технічного військового виряду, вказують, що югослави дійсно витягнули серйозну науку з минулих подій і є добрими учнями історії. Очевидно, осамітнена Югославія, помимо усіх заходів, не встоїться проти величезної військової армади комуно-російських імперіялістів, але це вказує, що югослави не думають здавати своєї незалежности добровільно, без спротиву.

В крайньому випадку

Те, що на початку цього тижня президент Джіммі Картер доручив Джеймсові Шлесінджерові, головному дорадникові Білого Дому в енергетичних справах, виготовити вичерпний ,,плян поготівля" щодо раціонування бензини — це ще одна пригадка, що ЗСА тепер навіть більше залежні від інших країн, зокрема арабських, щодо постачання нафти, ніж були кілька років тому під час енергетичної кризи за президентури Ричарда Ніксона.

Раціонування бензини, як підкреслюють речники Білого Дому, було б встановлене тільки на випадок ,,наглої потреби", наприклад, якщо арабські держави знову проголосили б ембарґо на експорт нафти до ЗСА, як це зробили за президентури Ніксона. Президент Картер і його дорадники, пам'ятаючи часи Другої світової війни, коли бензина теж була раціонована, здають собі справу з того, що раціонування спричинює різні проблеми для уряду і країни, створює коштовну бюрократію, заохочує виникнення ,,чорного ринку", як теж знають, що ціла система раціонування не функціонуватиме гладко. Тому Білий Дім підкреслює, що раціонування бензини було б встановлене тільки в крайньому випадку.

Однак треба ствердити, що якщо б дійсно зайшла ,,нагла потреба", то раціонування того роду пального було б мабуть, єдиним виходом із загрозливої ситуації. Президент Картер вже тепер має повновласті встановляти раціонування в деяких точно означених випадках, але ці повновласті дуже обмежені а ціла процедура встановлення раціонування досить скомплікована і затяжлива, а на випадок ,,наглої потреби" потрібно було б негайного рішення Президента і скорого введення в життя системи раціонування. Поспіх був би конечний зокрема для запевнення достатніми запасами цього роду пального збройних сил ЗСА.

Тому то президент Картер доручив Джеймсові Шлесінджерові виготовити такий плян, який поширив би повновласті Президента щодо встановлення раціонування, в першу міру приспішив би цілу процедуру. Цей плян має бути переданий Конгресові під розгляд. І хоча, як зазначено, раціонування бензини має багато неґативних аспектів, то треба надіятися, що законодавці ехвалять цей ,,плян поготівля". Америка мусить бути готова на всілякі можливі кризи і мусить мати спроможність швидко на них реагувати та їх ліквідувати.

Владика Василь Лостин відправить торжественну Службу Божу в катедрі св. Патрика в Ню Йорку

Ню Йорк (Ол. С.). — Комітет Тижня Поневолених Націй Метрополітального Ню Йорку під головуванням судді Метю Троя й екзикутивного директора д-ра Івана Дочеффа повідомляє, що цьогорічне відзначення Тижня Поневолених Націй в Ню Йорку від 17 до 23 липня 1977 р. розпічнеться в неділю, 17 липня 1977 р., збіркою в Ню Йорку на 59-ій вул. і 5-ій евеню, в год. 9-ій рано, походом по 5-ій евеню до 50-ої вулиці та в год. 10-ій рано торжественною Службою Божою в катедрі св. Патрика, яку відправить Владика Василь Лостин, Апостольський Адміністратор Філядельфійської Архиєпархії, який виголосить теж проповідь про Поневолені Нації.

Опісля, в год. 11-ій, відбудеться похід 5-ю евеню до Центрального Парку — Бенд Шел і 72-га вул., де в год. 12-ій відбудеться відповідна програма.

М. Бараболяк

,,ЗАГРОЗА" ЕВРОКОМУНІЗМУ

В ,,Свободі'' за 25, 28 і 29 м. м. появилась стаття В. Ґут-Кульчицького про еврокомунізм. Змістом тієї статті є не так вислів власних студій автора і його власної аналізи того руху, а аналіза і критика статті проф. Колюмбійського університету і відомого дослідника питань Сходу, К. Ґаті, що появилась у квітневому виданні престижевого, світового засягу журналу ,,Форейн Аферс'' присвяченого зовнішній політиці. Стаття Кульчицького є корисною, бо знайомить українського читача з думками серйозного і об'єктивного дослідника питань Сходу Европи, з якими, на жаль, ми не всі познайомлені.

Ґаті — як серйозний дослідник—ставить у своїй статті в дуже обережній формі деякі гіпотези, які щойно розвиток подій у майбутньому могтиме потвердити. Есенцією його есею є пропозиція, що еврокомунізм є черговою, після маоїстською, єрессю, і є серйозною загрозою для Кремля, грізнішою чим для укладу політичних сил в Европі. Европа як висказався один визначний знавець політичних сил в Европі, є імунізована проти комунізму, і тому місцевий комунізм для Европи не страшний.

Автор статті у ,,Свободі'', аналізуючи погляди проф. Ґаті, називає його гіпотези фальшивими і, виглядає, вірить у те, що коли еврокомунізм не є нині Троянським Конем Кремля, то це рух, який усе ж в результаті піднесе Европу Кремлеві на тарілці. Кульчицького цікавить зокрема питання ,,щирости'' еврокомунізму і, на його думку, всі присягання еврокомуністів на те, що вони щиро вірять у політичний плюралізм, людські права, а зокрема особисту свободу та вільні вибори, це тільки хитрий маневр, щоб приспати виборця. На думку автора статті у ,,Свободі'', коли б еврокомуністи дірвались до влади, вони встановили б режими подібні до того, який панує в СССР, і не рискували б можливістю, що виборці могли б відібрати їм владу. Коротко: автор не вірить у демократичний комунізм, уважає комунізм і демократію антитезами.

У підсумках своєї статті Кульчицький пише:,,проф. Ґаті не тільки забуває, що він не зумів піднести еврокомунізму із низин тільки суми тактичних заходів до висот справжнього ,,нового ґатунку сталінізму'', але ще й ублагороднює його до тієї міри, що він виблискує прикметами спасителя.'' Ще гострішій критиці піддає автор проф. Ґаті такими словами:,,Відхід у його заключеннях від відносно об'єктивної аналізи до звичайної пропаґанди проф. Ґаті припечатує'' тим, що уважає, що через еврокомунізм московський комунізм може бути примушений змінитись. І вкінці Кульчицький питає: ,,Чому так багато суперечностей у статті? На нашу (тобто Кульчицького) думку, в ній відбувається боротьба між почуванням і розумом, між симпатією до еврокомунізму і суворим вишколом об'єктивного науковця. З тієї боротьби, на жаль, переможно виходять почування і через те обнижується вартість статті''.

Відважний закид у бік визначного науковця та й через те у бік видавця ,,Форейн Аферс'' Вілляма Банді, теж визначного знавця міжнародної політики, що допускає на сторінки ,,Форейн Аферс'' автора такої низької кляси. ,,Чому тільки суперечности?'' А тому, що правдивий науковець виносить питання ,,за'' і ,,проти'', а й тому, що стаття проф. Ґаті є чи не першою поважною спробою аналізи еврокомуністичного руху, який властиво щойно кристалізується. Те, що Кульчицький бачить ,,суперечності'', це є саме доказом, що аналізу робить науковець, а не дилетант; Ґаті приймає гіпотези дуже обережно і стримано, та правильно, бо в нинішній стадії розвитку того руху лише дуже поверховий аналітик може робити тверді предиктивні і прескриптивні висновки.

Проф. Ґаті писав свою статтю менш-більш півроку тому, коли обличчя еврокомунізму було менш ясним, чим нині. А взявши до уваги події, які зайшли у першій половині 1977 р., треба підкреслити, що той розвиток подій іде меншбільш у тому напрямі, як його накреслив проф. Ґаті.

Як на іронію, в тому ж числі ,,Свободи'', де на другій сторінці вміщена стаття Кульчицького, на першій сторінці вміщена довідка під наголовком: ,,Кремль таврує еврокомунізм і його подвижників'', де переповідається за совєтським журналом ,,Новоє Время'' атаки Кремля на цей рух, який Кремль уважає майже авангардом буржуазії, що йому дала ймення. Стаття проф. Ґаті (але не стаття Кульчицького), була написана перед березневою конференцією еврокомуністичного руху в Мадриді, яка найшла у світі відгук як одна з наймаркантніших подій в укладі політичних сил у світі, і хід якої підтверджує гіпотеза проф. Ґаті.

Коли вже покликаємось на ,,Форейн Аферс'', як поважне джерело інформації про розвиток подій у міжнародній політиці, то читач ,,Свободи'' найде у липневому (1977) виданні того журналу інтересну статтю Джеймса О. Ґолдсборо: ,,Еврокомунізм після Мадриду''. Там цікаві інформації про цей рух. Ці інформації теж піддержують гіпотези проф. Ґаті, що це дуже серйозний рух, який дуже-а-дуже непонутру Кремлеві, бо підважує дальшу монолітність комунізму; а без монолітности комунізму зводиться роля Кремля. Між іншим, у тій статті найде читач інформацію про те, що совєтський амбасадор Степан Червоненко пропонував перед президентськими виборами в 1974 р. нинішньому президентові Франції Жіскардові піддержку проти комуно-соціялістичного кандидата Мітерана. Чи це не промовистий доказ як ставиться Кремль до еврокомунізму?

Якщо йдеться про проблему ,,щирости'' еврокомуністів, на яку так скептично дивиться Кульчицький, то Ґолдсборо покликається на енунціяції голови департаменту міжнародних зв'язків Італійської комуністичної партії Сердзно Сеґро, друковані у ,,Форейн Аферс'' за липень 1976 р., де Сеґро наводить досить переконливі арґументи, щоб зменшити недовір'я до европейського комуністичного руху. І Ґолдсборо, як і Кульчицький і всі ми, має підстави ставитись з недовір'ям до европейських комуністів, побоюватись коли не чого іншого, то ,,фінляндизації'' Західньої Европи на випадок, колиб комуністичні партії стали там досить сильними. Треба, одначе пригадати, що з таким самим недовір'ям світ ставився, і ще досі ставиться, не довіряючи, чи Пекін усе ж таки колись не піде під команду Кремля. Але досвіду 6-ти років Кремлівської політики мабуть досить уже і для найглибших приклонників комуністичних ідей, щоб дійти до висновку, що комунізм ,, '' не для европейців, як він і не для китайців.

Еврокомунізм, як ми вже згадали в процесі формації, його основні положення, тактика ще не досить з'ясовані. Існують ще досить основні різниці в розумінні основ еврокомунізму між головними його промоторами — еспанцями, італійцями і французами, коли взяти до уваги тільки головних репрезентантів того руху. На лідера того руху вибивається найбільш ,,европейський'' лідер комуністичної партії Еспанії, Сантіяго Карільйо, який з'ясував ідеї еврокомунізму у книжці ,,Еврокомунізм і держава'', що викликала таку гостру реакцію Кремля. Читач ,,Свободи'' найде в сконденсованій формі суть та різницю у згаданій статті Ґолдсборо. Та як би не було, нова єресь у комунізмі є фактом і як удержався при житті маоїзм і тітоїзм, так удержиться і еврокомунізм; а це корисне явище.

(Закінчення на стор. 5-ій)

Д-Р М. ШТЕРН КАЖЕ: УКРАЇНА БУДЕ ВІЛЬНОЮ

[Розмова з доктором Михайлом Штерном]

Париж (Т. Дж.). — Для нас найцікавішим із ,,товариської зустрічі'' в театрі ,,Рекамьє'' — було знайомство з д-ром М. Штерном, що два тижні тому прибув до Парижу й дав ряд цікавих інтерв'ю для французької преси: від ,,Ле Монд'' через жіночий журнал ,,Ель'' до ,,Лікарського щоденника'', порушуючи весь вахляр проблем: від загального стану в СССР та національного питання до сексуального виховання в СССР (д-р М. Штерн не лише визначний ендокринолог, але й сексолог, відомий своїми дослідами та теоріями у широкому світі).

Д-р М. Штерн має 60 років, але, не зважаючи на свій вік і пережите, виглядає молодше (,,це тому, що я завжди зберігав режим: нормально спав, харчувався просто, не пив, не палив, коли міг, то бігав зранку цілу годину''). Він радісний і привітний. — Я віджив від подуву свободи. Більш втомленою виглядає його дружина. А також і син Август. — Це вони так перехвилювались і напереживались, щоб мене визволити...

Домовляємось на зустріч чергового дня. Доктор (гарне обличчя, густа чуприна й борода з виразними знаками сивини) зустрічає нас на порозі простого, але чорного й зовсім порожнього помешкання. ,,Одна пані купила собі'' це помешкання в жахливому стані. Збирається ремонтувати щойно восени, а до того відступила його новоприбулим. Є вода й електрика, хоч не всі лямпки горять; нема газу й нема посуду; є телефон, яким можна когось покликати, але не можна прийняти виклику...

— Що ж, ми цим не переймаємося. Це ж еміґрація, якою ми щасливі, бо живі й вільні...

У двох розмовах ми перейшли ,,мільйон'' проблем, що були порушені д-ром Штерном в інтерв'ю для світової преси: терор, посилення його після підписання домови в Гельсінках; надії на позицію Картера і т. п. Д-р Штерн переконаний у неминучості розвалу імперії з двох причин: престиж влади й ідеології зовсім упав; національні рухи так наростають, що їх уже не можна спинити. А національні прагнення виразно йдуть по лінії здобуття самостійности.

Ця остання проблема нас — розуміється — цікавить найбільше. Зокрема, цікаві нам інформації людини не—української національности, але яка прожила своє життя в Україні, любить її, за неї вставляється на суді, де б їй вистачило боронити себе, а не прав української мови. До того ж — це людина, що жила в українській народній гущі й протягом своєї тридцятилітньої лікарської практики говорила з десятками тисяч пацієнтів, в більшості українців. А пацієнт говорить найвідкритіше. Лікар сьогодні в багатьох випадках заміняє священика-сповідника...

Мали ми дві вичерпні розмови й можна тільки пожаліти, що не було ще часу на більше. Д-р Штерн бо має велику перевагу над усіми іншими дисидентами, з якими мали ми змогу зустрітися. Коли всі інші жили у вузькому колі визначних резистанців, переважно інтелектуалів, то д-р Михайло Штерн був весь час поза столицями, між масою. Авжеж, і він не оракул, але це людина — найближча до українського ґрунту. Зміст цих обширних розмов передаємо не у формі клясичного інтерв'ю, а в формі підсумку.

* * *

За останні 15-20 років годі в СССР знайти ідейних прихильників ,,соціялізму''. Що торкається української національної свідомости, то процес її наростання незвичайно посунувся вперед. Молоде покоління національно виразно зрадикалізувалося. Цьому сприяє назване вище явище: всі проти режиму (поза упривілейованими ним, хоч і тут є багато вийнятків), а коли в Україні репрезентантами режиму є росіяни, то опозиція проти режиму звертається проти росіян, що сприяє поглибленню почуття національної окремішности...

З цього випливає великої ваги явище: зменшення мішаних подруж, які були такі популярні перед війною. Тепер, у злиднях, живеться так важко, що в подружжі неминучі сварки з приводу цих злиднів. Коли подружжя однонаціональне, то справи якось лагодяться , коли ж воно мішане, то виникає і національний конфлікт...

Процес оборони національної культури інтелігенцією закінчився. Ця справа перейшла в ширші народні кола. Помітне демонстративне вживання української мови, зокрема серед молоді. Помітна наступальна постава народних мас. Коли колись панував страх, то сьогодні є виразний спротив. Відомі випадки бунтів у концтаборах, яких в Україні багато. У концтаборі коло Харкова, де д-р Ш. просидів свої три роки, вбито навіть сержанта охорони. Коли в офіційній літературі був щоденним тип голови колгоспу, що знущається над колгосниками, то сьогодні не рідкі випадки вбивств чи бодай побиття вредного голови, або міліціянта, що надуживає свої влади...

Наступ русифікації зростає, але відповідно зростає і опір, під гаслом: ,,Нехай

(Закінчення на стор. 5-ій)

З НАШИХ БУДНІВ

,,Оаза молодости''

Сеньйорам УНС — присвята

Це ділось якщо не п'ять, то десять років тому, в липні-місяці, в самому розгарі вакаційного сезону. Над ,,клаптиком України в Америці'' розстелявся погідний, блакитний вечір, один з таких, що заставляє не тільки поетів, але й нормальних, скажемо, літників, складати вірші про кохання, чи закохано зідхати до зір. На плятформі, над басейном, члени оркестри ,,Амор'' уже пристроювали інструменти, а їхній соліст, Ігор Раковський, тільки на моментик заскочив був до бару ,,Веселки'', щоб додати блиску голосові. Ось-ось і понесеться в тишу літнього вечора настроєва пісня Богдана Весоловського: ,,Намалюй мені ніч...''

А коло Гостинниці, на лавочці, сидять бабуня з внучкою, таким білявим янголятком, рочків шість, або й п'ять. Зразу видно, що між бабунею і внучкою наступив конфлікт поколінь: внучка тягне бабуню на плятформу, під зоряне небо, а бабуня внучку до кімнати, мовляв — у таку пізню пору кури і діти вже сплять.

Аж тут, як завжди несподівано і зненацька, з'являється пан управитель Квас!

— Прощу пані, а ви що тут робите? — питає бабуню скороговіркою. — Чому ви ще не на забаві?...

— Ой, пане Квасе, — сумно всміхнулася старша пані, — та куди мені до забав, до танців! Та я вже стара!

— Прошу пані! — енерґійно запротестував пан Квас, — то може у вас, у Пенсильвенії, є старі люди, але на Союзівці їх немає! Ви читали, як пан редактор Полтава назвав у ,,Свободі'' нашу оселю?.. ,,Оаза молодости!'' Ви чуєте?... ,,Оаза молодости!'' Щоб мені через п'ять хвилин, коли я буду назад туди вертатися, ви вже були з внучкою на плятформі!

І що ви скажете?... Справді не минуло п'ять чи десять хвилин часу, як бабуня з внучкою вже були на плятформі і докладали героїчних зусиль, щоб нав'язати діялог поколінь в танцювальній формі. З боку це виглядало так: внучка вчить бабуню як танцювати незнаний в Старому Краю ,,сквер-денс'', а бабуня дає тут народженій внучці лекцію ,,кадриля''...А всевидющий і всюди присутній пан управитель Квас задоволено затирав руки і приговорював:

Дивіться і подивляйте: Американська Україна танцює!

ІКЕР

Людмила Ярко-Почтар

З'ЇЗД РЕҐЕНСБУРЗЬКОЇ ГІМНАЗІЇ

В днях 28—30-го травня ц. р. під час т. зв. Меморіял Дей свята на чарівній Союзівці відбувся Товариський З'їзд-Зустріч колишніх професорів і учнів української гімназії в Реґенсбурзі. Підготовою З'їзду займався Організаційний комітет, за ініціятивою і проводом колеги Зенона Баб'юка, якому належиться признання за вміле переведення та успіх З'їзду.

До Організаційного комітету ще входили: Волянський Іван, Боднарчук Дмитро, Жовнірович-Чолган Ліля, Косоноцький Володимир, Кузик-Мочула Ольга, Курилко Любомир, Лучків Василь, Масник Ігор, Мацик Юрій, Савчук Константин, Сумик Юрій, Фещак Зенон, Щудлюк Орест і Ярко-Почтар Людмила.

У З'їзді взяло участь біля 120 осіб, з того коло 70 самих колишніх учнів (одні приїхали самі, інші — з цілими родинами). Прибули чотири професори: Ілля Демиденко, д-р Богдан Кушнір, проф. Омелян Кушнір і проф. Матвій Мелешко.

Вже в п'ятницю ввечері почали з'їжджатися учасники, включно з цілою родиною Баб'юків з Ню Джерзі та повним автом ,,дівчат'' з далекого Торонто.

В суботу зранку зачався рух. Після перших вітань і цілувань, пізнавань і вгадувань (це ж уже від попереднього з'їзду минуло понад 17 років, а дехто не бачився із собою ще від часів Реґенсбурґу), у вестибюлі почалася реєстрація, а на фронтовій стіні при вході влаштовано виставку сильно побільшених шкільних знимок під гарним написом ,,З'їзд Реґенсбурзької гімназії'' та двома афішами з програмою З'їзду. На бічній стіні скромно притулилася мапка-плян Оселі Ґанґгоферзідлюнг з усіми її вуличками і ,,бльоками''.

До речі, біля цієї виставки протягом двох днів майже безперервно гюрмилися люди, оглядаючи, пізнаючи, вгадуючи, не раз дивуючись змінами, то знову переконуючи себе взаїмно, що ,,цілком не змінилися''. Тут прийшлося почути зауваґу одного поважного пана доктора, що ,,уявіть собі, навіть не пізнав власної дружини'', та чи й дивно — на знимці з-перед майже 30 років чарівна пані докторова виглядала ще зовсім дитиною.

Так само не зменшувався гурт зацікавлених перед екраном, на якому появлялися прозірки із шкільного і таборового життя, з тих неповторних часів. Пригадувалися забуті місця і події, пізнавано лиця, виявлялись давні ,,секрети'' і ,,симпатії'', надходили дотепні репліки.

Побільшення знимок і виготовлення та висвітлення прозірок завдячуємо нашому колезі Зенонові Фещакові з Філядельфії. Думаю, що щире зацікавлення і признання приявних були друговi Зенкові найкращою нагородою за його труд. Напис і афіші виконав Роман Шаран.

Тим часом біля реєстрації, яка відбувалася більшу частину дня, у суботу та вранці в неділю, теж не було скучно. Щокілька хвилин з'являлися нові обличчя, віталися щиро й сердечно, як можуть вітатися лише друзі молодости, друзі незабутніх шкільних днів. Ціла атмосфера з'їзду була така дружньо-товариська, така рідна й зворушлива, аж часами здавалось, що сталося неймовірне: час зупинився і ми поверталися в минуле...

А вже майже до болю ностальгійною, одночасно радісною і сумною, була ,,проба хору'', яка, після короткого засідання Організаційного комітету й остаточних домовлень з п. Квасом щодо бенкету, відбулася у вітальні будинку ,,Полтави''. Тут вже час цілком втратив свою владу і всемогутність: співав Реґенсбурґ, співала юність. І хто знає, які картини малювались в уяві кожного під слова:

,,В старому Реґенсбурзі, в Оселі на горбі,
Живе орлиний скобів рід
раз в щастю, раз в журбі''...

Або за якими здійсненими чи нездійсненими мріями тужив хтось під слова:

,,В кожного є юні мрії,
Весняні гарні сни,
Смілі бажання життя й кохання
У перших днях весни..''

Перед очима Реґенсбурґ, весна, чарівна молодість і повно сподівань; та: ,,Вітри подули, забрали гарні дні...'' Надмір почувань у декого стає клубком у горлі, у декого зрошуються сльозою очі. Та немає часу на роздуми, тугу і сум. Вже співається весела коломийка, поєднуючи минуле із сучасним:

,,В Америці, в Союзівці
зустріч ми зробили.
Як згадали шкільні
роки, то й відмолодніли...
Ой, як я си нагадаю Реґенсбурзьку школу
Забуваю всі турботи і
найбільшу втому''.

Згадавши ще шкільні пригоди, та про те як ми стали друзями, майже, на ціле життя, закінчуємо імпровізацію експромтом Лялі Малюк-Савин:

,,З'їхались на Союзівку
із цілого краю,
Тамтой сивий, а той лисий; тої не пізнаю...''

Перериваються співи, бо час на спільну знимку. Повільно збираємося біля пам'ятника Шевченкові. Досить довго ,,мучить'' фотограф, бо ніяк не змі щаємося у сочку. Це дає нагоду до нових реплік і жартів. Сміх і гамір. Нарешті знимка зроблена. Скоро розходимося, щоб з'явитися на ,,коктейл'', який властиво вже мав би початися. До ,,Веселки'' сходимося групами, повільно. Всі роз'яснені, розсміяні, ніби справді помолоділі. В загальному гаморі трудно щонебудь вловити. Виходимо на терасу. Ласкаве сонце обливає всіх яскравим передвечірнім промінням. Довкола чудові краєвиди. ,,Краса й романтика'' — казали колись жартома в Реґенсбурзі. Ще фотографуємось по клясах. Хочеться затримати час, закарбувати враження, і вже нікуди не поспішати. Але появляється невтомний і всюдисущий п. Квас, — вечеря вже давно готова. Сходимо до залі і сідаємо, переважно знову клясами.

Офіційно З'їзд відкрив Зенон Баб'юк, і вітаючи приявних від Організаційного комітету, він передав дальше ведення Любомирові Курилкові. Колеґа Курилко представив приявних професорів: Іллю Демиденка з дружиною з Рочестеру, д—ра Богдана Кушніра з дружиною і донею з Детройту, Омеляна Кушніра з Торонто і Матвія

(Закінчення на стор. 5-ій)

СОЮЗОВЦІ! ПЕРЕДКОНВЕНЦІЙНА КАМПАНІЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ УЖЕ РОЗПОЧАЛАСЯ. ЇЇ МЕТА: ПРИДБАТИ 5.000 НОВИХ ЧЛЕНІВ, ЗАБЕЗПЕЧЕНИХ НА СУМУ ДЕСЯТЬ МІЛЬЙОНІВ ДОЛЯРІВ! ТІЛЬКИ СПІЛЬНИМИ СИЛАМИ ТА ПОСТІЙНОЮ І НАПОЛЕГЛИВОЮ ОРГАНІЗАЦІЙНОЮ ПРАЦЕЮ МОЖЕМО ВИКОНАТИ ЦЮ ВЕЛИКУ МІСІЮ ДЛЯ ДОБРА НАШИХ РОДИН, НАШОЇ ГРОМАДИ І НАШОГО НАРОДУ!

ЗВІДОМЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО ВІДДІЛУ УНСОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ ТРАВЕНЬ 1977 Р.

ЗДОБУТКИ ОКРУГ УНСОЮЗУ У ТРАВНІ 1977 Р.

П. Ч. Округа (осідок)	Кількість Відділів	Придбано у травні		Разом у 1977 р. на суму	АДД
ОКРУГИ ПЕНСИЛЬВЕНІЇ					
Філядельфія	39	36	136	$ 353,000	26
Піттсбург	18	14	70	108,500	6
Шамокин	20	13	47	92,500	3
Аллентавн	11	14	36	109,000	9
Скрентон	9	2	5	3,500	—
Вілкс Бери	9	1	11	41,000	5
Разом:	106	80	329	$ 707,500	49
ОКРУГА МЕРИЛЕНДУ					
Балтімор	9	—	6	$ 7,000	—
ОКРУГИ НЮ ЙОРКУ					
Ню Йорк	34	19	85	$ 173,500	5
Ютика-Сиракюзи	13	9	53	104,000	7
Рочестер	10	10	31	38,000	1
Трой	7	6	27	41,000	2
Боффало	9	5	12	34,500	3
Разом:	73	49	208	$ 391,000	18
ОКРУГИ НЮ ДЖЕРЗІ					
Нюарк	22	20	62	$ 151,000	17
Джерзі Сиֹті	11	12	41	118,000	17
Перт Амбой	12	5	29	76,500	7
Пассейк	7	2	17	45,000	4
Разом:	52	39	159	$ 390,500	34
ОКРУГИ ІЛЛИНОЙ, МІЧІҐЕН і ОГАЙО					
Чікаго, Ілл.	34	20	123	$ 305,000	21
Детройт	20	14	76	255,500	12
Клівленд, Огайо	20	17	120	432,000	37
Янгставн, Огайо	9	2	11	28,000	1
Разом:	83	53	330	$ 1,020,500	71
ОКРУГИ НОВОЇ АНГЛІЇ					
Ню Гейвен, Конн.	19	6	37	$ 72,000	4
Бостон, Масс.	6	10	27	59,000	4
Вунсакет, Р. Ай.	6	1	8	21,000	1
Разом:	31	17	72	$ 152,000	9
ОКРУГИ ЗАХІДНІХ СТЕЙТІВ АМЕРИКИ					
Центральна	6	5	20	$ 25,000	—
Міннеаполіс, Мінн.	7	—	4	16,000	2
Ст. Луіз, Мо.	6	3	4	3,500	—
Разом:	19	8	28	$ 44,500	2
Необ'єднані Відділи в Америці	20	1	12	$ 13,500	—
ОКРУГИ КАНАДИ					
Торонто, Онт.	25	9	41	$ 161,000	6
Монтреаль, Квебек	10	14	43	157,000	19
Ніягара, Онт.	9	4	16	67,000	3
Захід Канади	18	7	17	40,000	4
Разом:	62	34	117	425,000	32
Загальна сума	455	281	1,261	$ 3,151,500	215

ЗДОБУТКИ ОРГАНІЗАТОРІВ УНСОЮЗУ ПО ОКРУГАХ У ТРАВНІ 1977 Р.

Ч. В.	Організатор	Придбав у травні	Сума забезпечення	В тому АДД	Разом у 1977 р.
	ОКРУГА АЛЛЕНТАВН				
44	М. Шишка	1	$ 5,000	1 АДД	3
47	Анна Гарас	10	37,000	3 АДД	15
438	Катерина Сарджент	3	3,000		5
	Разом:	14	$ 45,000	4 АДД	
	ОКРУГА БОСТОН				
224	Й. Ірха	1	$ 1,000		1
307	Д. Ґалонжка	5	18,000	3 АДД	8
374	В. Гетманський	4	4,000		9
	Разом:	10	$ 23,000	3 АДД	
	ОКРУГА БОФФАЛО				
360	І. Гаврилюк	3	$ 11,000	1 АДД	
	О. Бережницький	2	2,000		6
	Разом:	5	$ 13,000	1 АДД	
	ОКРУГА ЧІКАҐО				
22	Олена Олек	3	$ 7,000	1 АДД	5
106	А. Іванюк	2	5,000		19
114	А. Дорошенко	1	1,000		8
131	Л. Боднар	3	4,000		
	О. Панчишин	3	4,000		6
221	М. Карачевський	1	5,000		6
259	Юлія Ґуглик	2	2,000		2
379	М. Семків	2	2,000		15
423	М. Лаба	2	6,000		8
452	Марія Сцібело	1	1,000		1
	Разом:	20	$ 37,500	1 АДД	
	ОКРУГА КЛІВЛЕНД				
102	М. Бобечко	1	$ 1,000		2
233	Марія Дейчаківська	3	7,000	1 АДД	15
240	М. Кігічак	1	2,000		13
291	Віра Напора	8	36,000	2 АДД	10
295	С. Мотрович	2	3,000		7
	36,000 2 АДД 10				
295	С. Мотрович	2	3,000		
	7				
295	С. Мотрович	2	3,000		7
336	В. Шмагало	2	10,000	1 АДД	14
	Разом:	17	$ 59,000	4 АДД	
	ОКРУГА ДЕТРОЙТ				
94	Р. Татарський	2	$ 6,000		17
146	Г. Корбяк	3	15,000		11
165	Марія Пелехата	1	10,000		1
175	Я. Базюк	3	4,000		14
292	П. Федик	5	17,000	1 АДД	13
	Разом:	14	$ 52,000	1 АДД	
	ОКРУГА ДЖЕРЗІ СИТІ				
25	Квітка Стецюк	1	$ 2,000		12
70	М. Шеремета	3	11,000	1 АДД	
	В. Оріховський	3	3,000		10
286	М. Вархол	1	1,000		2
287	Меланія Мілянович	4	8,000	1 АДД	6
	Разом:	12	$ 25,000	2 АДД	
	ОКРУГА МОНТРЕАЛЬ (Канада)				
434	Олександра Дольницька	6	$ 30,000	6 АДД	12
465	Текля Мороз	5	21,000	3 АДД	10
474	Дарія Манило	3	5,000		3
	Разом:	14	$ 56,000	9 АДД	
	ОКРУГА НЮАРК				
27	В. Сенежак	1	$ 5,000	1 АДД	2
133	Я. Леськів	3	9,000		
	В. Оріховський	1	5,000	1 АДД	12
214	О. Твардовський	2	8,000	1 АДД	9
340	Софія Оріховська	5	13,000		
	В. Оріховський	4	20,000	4 АДД	10
371	Ю. Баранюк	4	3,500		7
	Разом:	20	$ 63,500	7 АДД	
	ОКРУГА НЮ ГЕЙВЕН				
59	Т. Сливінський	2	$ 1,500		10
277	С. Кравець	3	6,000		14
414	І. Телюк	1	1,000		4
	Разом:	6	$ 8,500		
	ОКРУГА НЮ ЙОРК				
6	І. Пециляк		$ 7,000	1 АДД	3
88	Марія Лисогір	4	12,000		
	Марія Ганкевич	1	5,000		7
158	Емілія Саноцька	1	1,000		3
200	І. Пригода	1	5,000		3
204	В. Палідвор	1	1,000		13
256	К. Безкоровайний	1	1,000		4
293	Марія Душник	1	1,000		1
361	І. Пригода	1	500		6
435	С. Курляк	1	1,000		2
450	Евстахія Мілянич	1	5,000	1 АДД	2
455	О. Соколишин	3	3,000		3
	Разом:	19	$ 42, 500	2 АДД	
	ОКРУГА НІЯҐАРА (Канада)				
427	П. Дяків	3	$ 8,000		5
454	М. Бережук	1	2,000		8
	Разом:	4	$ 10,000		
	ОКРУГА ПАССЕЙК				
42	П. Головачук	1	$ 1,000		10
182	Г. Клименко	1	2,000		5
	Разом:	2	$ 3,000		
	ОКРУГА ПЕРТ АМБОЙ				
168	І. Бабин	1	$ 3,000		1
209	В. Оріховський	1	1,000		1
342	о. П. Мелех	1	1,000		2
372	О. Ярема	5	10,000		9
	Разом:	5	$ 15,000		
	ОКРУГА ФІЛЯДЕЛЬФІЯ				
32	І. Одежинський	2	$ 2,000		
	М. Хомин	3	10,000		
	Я. Лебідь	1	1,000		11
83	А. Кушнір	1	5,000	1 АДД	13
153	І. Одежинський	12	43,500	4 АДД	32
ьзц	М. Новак	2	2,000		3
153	Т. Дуда	3	7,000	1 АДД	22
173	П. Щерба	1	2,000		11
261	П. Аркотин	3	3,000		10
347	Марія Тимчій	1	1,500		1
375	П. Тарнавський	3	8,000	1 АДД	
	І. Данківський	2	2,000		11
424	Ю. Трипупенко	2	2,000		7
	Разом:	36	$ 89,000	7 АДД	
	ОКРУГА ПІТТСБУРҐ				
53	Д. Головатий	2	$ 1,000		4
63	М. Турко	2	5,000		7
96	Н. Драпала	2	1,500		6
120	В. Рефт	3	7,000	1 АДД	20
161	А. Джула	5	4,500		9
	Разом:	14	$ 19,000	1 АДД	
	ОКРУГА РОЧЕСТЕР				
89	П. Прокопенко	1	$ 1,000		8
217	Т. Кубарич	1	2,000		4
289	В. Гузар	3	3,000		3
316	В. Гавриляк	4	3,500		10
367	В. Попович	1	500		1
	Разом:	10	$ 10,000		
	ОКРУГА СКРЕНТОН				
280	В. Врубльовський	2	$ 1,000		2
	ОКРУГА ШАМОКИН				
78	І. Петрунцьо	5	$ 6,000		17
242	О. Чабан	6	19,000		8
382	Катерина Гарбест	2	2,000		2
	Разом:	13	$ 27,000		
	ОКРУГА СИРАКЮЗИ-ЮТИКА				
263	В. Оріховський	1	$ 5,000	1 АДД	7
271	І. Чопко	8	14,000	1 АДД	19
	Разом:	9	$ 19,000	2 АДД	
	ОКРУГА ТОРОНТО (Канада)				
402	Я. Бурій	2	$ 11,000		3
407	В. Шаран	1	5,000		1
432	Б. Зорич	1	10,000		12
442	С. Левицький	5	35,000	2 АДД	9
	Разом:	9	$ 61,000	2 АДД	
	ОКРУГА ТРОЙ				
13	П. Шевчук	4	$ 12,000	2 АДД	9
57	М. Савків	1	500		6
191	Р. Колодій	1	1,000		9
	Разом:	6	$ 13,500	2 АДД	
	ОКРУГА ВІЛКС БЕРИ				
278	Евгенія Ваславська	1	$ 5,000		7
	ОКРУГА ВІННІПЕҐ (Канада)				
421	Б. Корчинський	5	$ 10,000	1 АДД	6
445	І. Геврик	2	2,000		4
	Разом:	7	$ 12,000	АДД	
	ОКРУГА ВУНСАКЕТ				
93	І. Данилюк	1	$ 1,000		4
	ОКРУГА ЯНҐСТАВН				
230	П. Ліщак	2	$ 3,500		7
	ОКРУГА ЦЕНТРАЛЬНА				
226	М. Кальба	4	$ 4,000		5
356	О. Продивус	1	1,000		9
	Разом:	5	$ 5,000		
	ОКРУГА СТ. ЛУІЗ				
284	І. Василюка	1	$ 1,000		1
373	Ярослава Вільямс	2	2,000		3
	Разом:	3	$ 3,000		
	НЕОБ'ЄДНАНІ ВІДДІЛИ в Америці				
257	П. Сильчак	1	$ 1,000		2

НАЙКРАЩІ ВІДДІЛИ УНАСОЮЗУ, ЯКІ ПО КІНЕЦЬ ТРАВНЯ 1977 Р. ПРИЄДНАЛИ 10 АБО БІЛЬШЕ ЧЛЕНІВ

Ч. П.	Ч. Відділу	Місцевість	Приєднав членів
1	51	Чікаго, Ілл.	36
2	153	Філядельфія, Па.	32
3	163	Філядельфія, Па.	22
4	120	Аліквіппа, Па.	20
5	346	Клівленд, Огайо	20
6	106	Чікаго, Ілл.	19
7	78	Майнерсвілл, Па.	17
8	94	Гамтрамк, Міч.	17
9	47	Бетлегем, Па.	15
10	233	Лорейн, Огайо	15
11	379	Чікаго, Ілл.	15
12	175	Детройт, Міч.	14
13	271	Елмайра, Н. Й.	14
14	277	Гартфорд, Конн.	14
15	336	Клівленд, Огайо	14
16	83	Філядельфія, Па.	13
17	121	Ром, Н. Й.	13
18	204	Ню Йорк, Н. Й.	13
19	240	Клівленд, Огайо	13
20	283	Обирн, Н. Й.	13
21	292	Детройт, Міч.	13
22	25	Джерзі Сиֹті, Н. Дж.	12
23	133	Нюарк, Н. Дж.	12
24	364	Клівленд, Огайо	12
25	432	Торонто, Онт.	12
26	434	Монтреаль, Квібек	12
27	489	Ню Йорк, Н. Й.	12
28	32	Філядельфія, Па.	11
29	146	Детройт, Міч.	11
30	173	Вілмінгтон, Дел.	11
31	375	Філядельфія, Па.	11
32	473	Монтреаль, Квібек	11
33	42	Пассейк, Н. Дж.	10
34	59	Бріджпорт, Конн.	10
35	70	Джерзі Сиֹті, Н. Дж.	10
36	113	Дерри, Па.	10
37	171	Джерзі Сиֹті, Н. Дж.	10
38	261	Вільямставн, Н. Дж.	10
39	291	Клівленд, Огайо	10
40	316	Рочестер, Н. Й.	10
41	340	Нюарк, Н. Дж.	10
42	465	Ляшин, Квібек	10

НАЙКРАЩІ ОРГАНІЗАТОРИ УНСОЮЗУ, ЯКІ ПО КІНЕЦЬ ТРАВНЯ 1977 Р. ЗДОБУЛИ 10 АБО БІЛЬШЕ ЧЛЕНІВ

П.Ч.	Організатор	Ч. Відділу	Здобув чл.
1	М. Ольшанський	51	32
2	Т. Дуда	163	22
3	В. Рефт	120	20
4	св. п. С. Глоговський	346	20
5	І. Петрунцьо	78	17
6	Р. Татарський	94	17
7	Анна Гарас	47	15
8	М. Семків	379	15
9	І. Чопко	271	14
10	В. Кобіто	121	13
11	В. Палідвор	204	13
12	М. Кігічак	240	13
13	Ю. Гавришків	283	13
14	Квітка Стецюк	25	12
15	П. Федик	292	12
16	Б. Зорич	432	12
17	Олександра Дольницька	434	12
18	М. Шпитко	489	12
19	Я. Леськів	133	11
20	П. Щерба	173	11
21	Віра Баніт	473	11
22	С. Горалевський	106	10
23	Г. Корб'як	146	10
24	Стела Раєн	171	10
25	Марія Дейчаківська	233	10
26	П. Аркотин	261	10
27	Віра Напора	291	10
28	В. Гавриляк	316	10
29	Текля Мороз	465	10

СТЕПАН ГАВРИШ,
головний організатор

ТРИБУНА У. Н. СОЮЗУ

ЧЕРГОВІ „ДЕСЯТНИКИ" ПЕРЕДКОНВЕНЦІЙНОЇ КАМПАНІЇ ЗА ЧЕРВЕНЬ

Джерзі Ситі. — Проголошуючи передконвенційну кампанію на 1977 рік, метою якої є придбати 5.000 нових членів, забезпечених на загальну суму 10.000 долярів, Екзекутивний Комітет УНС схвалив, крім звичайних нагород і бонусів, також і ряд надзвичайних відзначень для всіх союзівців, які придбають в передконвенційному році перших десять членів. Всі нові „Десятники" автоматично стають членами „Клюбу Будівничих УНСоюзу".

З приємністю подаємо в п'ятому списку чотирнадцять прізвищ нових „Десятників", а саме: Тарас Сливінський — секретар 59 Відділу в Бріджпорті, Конектикат, придбав 13 членів, Степан Мотрович — секретар 295 Відділу в Акрон, Огайо, придбав 12 членів, Микола Шеремета — секретар 70 Відділу в Джерзі Ситі, Ню Джерзі, придбав 11 членів, Андрій Кушнір — секретар 83 Відділу в Філядельфії, Па, придбав 11 членів, Андрій Джула — секретар 161 Відділу в Ембриджі, Па, придбав 11 членів, пані Анна Ремік — секретарка 238 Відділу в Бостоні, Массачусес, придбала 11 членів, Василь Шмагло — секретар 336 Відділу в Пармі, Огайо, придбав 11 членів, Володимир Гетьманський — секретар 374 Відділу в Бостоні, Массачусес, придбав 11 членів, Йосиф Ярема — секретар 372 Відділу в Норт Плейнфілді, Н. Дж., придбав 11 членів, Павло Шевчук — секретар 13 Відділу в Вотервліті, Н. Й., придбав 10 членів, пані Юлія Демчук — секретарка 76 Відділу в Нюарку, Н. Дж., Йосиф Чабан — секретар 242 Відділу в Фраквілі, Па і Семен Левицький — секретар 442 Відділу в Торонто, Канада — придбали по 10 членів.

ПЕРЕДКОНВЕНЦІЙНА КАМПАНІЯ

„ДЕСЯТНИКИ" МІСЯЦЯ ЧЕРВНЯ 1977 Р.

Микола Шеремета 70 — 11

Андрій Кушнір 83 — 11

Андрій Джула 161 — 11

Анна Ремік 238 — 11

Володимир Гетманський 374 — 11

Йосип Ярема 372 — 11

Павло Шевчук 13 — 10

Юлія Демчук 76 — 10

Ярослав Базюк 175 — 10

Осип Чабан 242 — 10

Знімок не прислали: Т. Сливінський (59), С. Мотрович (295), В. Шмагло (336) і С. Левицький (442).

ВЗАЄМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ: УНС ЗАБЕЗПЕЧУЄ МАЙБУТНЄ МОЛОДІ, МОЛОДЬ ЗАБЕЗПЕЧУЄ МАЙБУТНЄ УНС

У теперішній організаційній кампанії Українського Народного Союзу окрему увагу віддається організації молоді. Забезпечення молоді в УНСоюзі має вітальну вартість, як для самої молоді, так і для УНСоюзу та всієї нашої української громади на північно - американському континенті, для їх взаємного майбутнього. Для підкреслення цієї уваги і важливости, „Свобода" публікує в цій кампанії фотознімки новоприєднаних молодих членів УНСоюзу, якщо - очевидно — ці фотознімки нам надіслано.

Марія і Данило Шкапіч, та їхні діти Гануся й Івасик Шкапіч, нові члени 226-го Відділу УНСоюзу в Денвері, Кольорадо

Стефанія, Черил та Рене Грицак, члени 230-го Відділу УНСоюзу в Янгставні, Огайо. Вписали їх в члени УНСоюзу дідусь і бабуся Василь та Анастазія Грицак.

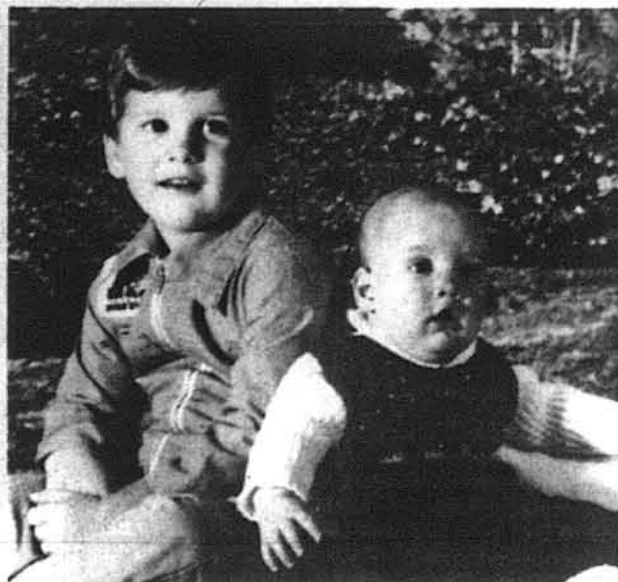

Павло і Джіммі Малятаріс, діти Марії Анни та Парашос Малятаріс, члени 230-го Відділу УНСоюзу в Янгставні, Огайо.

Марко Дамяно (Ляхович), син Каролини Ляхович з Тусон, Арізона, новий член 88-го Відділу УНСоюзу на Союзівці.

Діяна Дамяно (Ляхович), доня Каролини Ляхович з Тусон, Арізона, нова членка 88-го Відділу УНСоюзу на Союзівці.

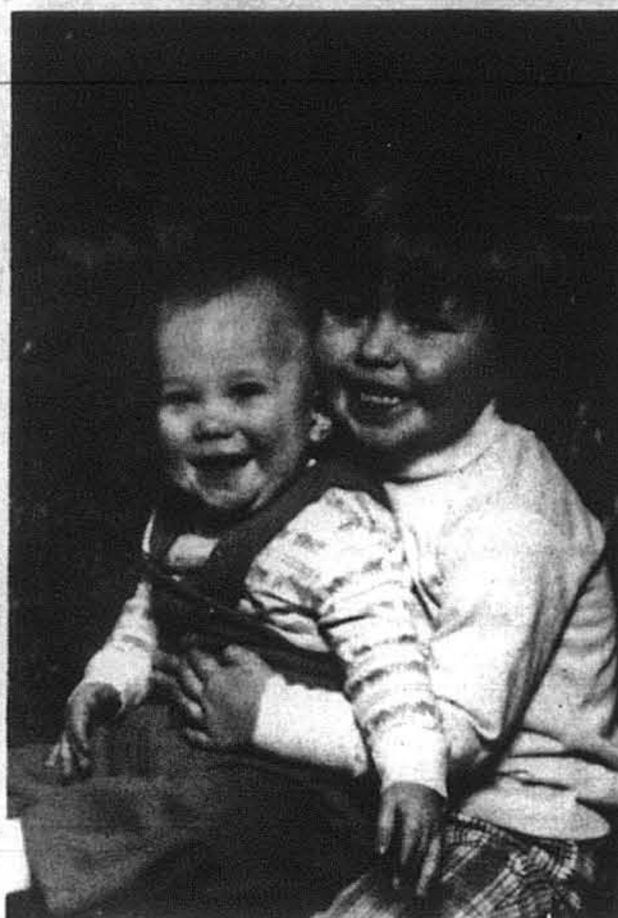

Матвій Міляновнч, держить молодшого брата Джефрі, нового члена 287-го Відділу УНСоюзу, Т-ва „Сини України" в Джерзі Ситі. Оба вони сини Романа і Патриції Міляновичів, та правнуки колишнього рекордового секретаря УНСоюзу бл. п. Стефана Міляновича.

Роберт В. Капітан, син Роберта та Ненсі Капітан, новий член 289-го Відділу УНСоюзу в Рочестері, Н. Й. Вписав свого внука в члени дідо Василь Капітан.

Мирон Бамбурак, син Володимира та Ольги, новий член 408 Відділу УНСоюзу в Торонті, Онт. Батько Мирона це довголітний заступник предсідника Відділу.

Таня Ляхович, доня Йосипа та Голді Ляхович з Тусон, Арізони, нова членка 88-го Відділу УНСоюзу на Союзівці.

Григорій Олекса Пекляк, наймолодший член 163-го Відділу УНСоюзу у Філядельфії, якого обдарувала союзовою грамотою бабуня Марія Яцків. Молодим батькам Романові та Анні Пеклякам бажаємо, щоб їх син здоровий виріс їм на потіху.

Управа Відділу

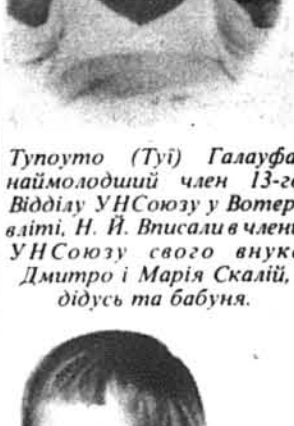

Тупоуто (Туї) Галауфа, наймолодший член 13-го Відділу УНСоюзу у Вотервліті, Н. Й. Вписали в члени УНСоюзу свого внука Дмитро і Марія Скалій, дідусь та бабуня.

Яша Биковець, народжений 12-го лютого 1977 року син Миколи, сержанта „Марінс" і ветерана В'єтнамської війни та Девори Биковець, внук о. протопресвітера Олександра і паніматки Валентини Биковець, правнук Василя Ковальського, сотника Армії УНРі Олександри Биковець-Ковальської, які вписали свого внука в члени 94-го Відділу УНСоюзу в Детройті, Міч.

Маркіян Д'Авіньйон, син Йосифа і Тані Д'Авіньйон, новий член 337-го Відділу в Балтиморі, Мериленд. Грамоту забезпечення УНСоюзу подарували внукові Маркіянові під ялинку тета-бабця Марія Мулькевич.

Йосип Мозалевський, син Івана та Дороти Мозалевських, новий член 209-го Відділу УНСоюзу в Картереті, Н. Дж. Вписали Йосипа Мозалевського в члени УНСоюзу дідусь і бабуся Іван та Марія Кілиці.

Сузі Понтанте, доня Джін та Лоні Понтанте, нова членка 263-го Відділу УНСоюзу у Фултоні, Н. Й.

Йосип Шевак, син Йосифини та Йосипа Шеваків, новий член 158-го Відділу УНСОюзу в Брукліні, Н. Й.

Михайло Джералд Радинський, син Василя та Катерини Радинських, новий член 70-го Відділу УНСоюзу в Джерзі Ситі.

Марко Деринг, син Джейн та Веслава Деринг, новий член 70-го Відділу УНСоюзу в Джерзі Ситі.

Микола Ляхович, син Йосипа та Голді Ляхович з Тусон, Арізони, новий член 88-го Відділу УНСоюзу на Союзівці.

Наталка Святослава Хімяк, доня Петра і Софії Хімяк, нова членка 51-го Відділу УНСоюзу в Чікаго, Ілл.

Вілліям Капітан, син Роберта та Ненсі Капітан, новий член 289-го Відділу УНСоюзу в Рочестері, Н. Й. Вписав в члени УНСоюзу свого внука дідо Василь Капітан.

Марія Тереса Безлер, нова членка 88-го Відділу УНСоюзу на Союзівці, разом з мамою Іванною Безлер, також членкою 88-го Відділу УНС. Дідусь Марії Тереси це відомий фотограф Іван Круг у Лонг Айленд Ситі, Н. Й.

Маргарета Деринг, доня Джейн та Веслава Деринг, нова членка 70-го Відділу УНСоюзу в Джерзі Ситі, Н. Дж.

ВАТЬКИ! Зв'яжіть замолоду ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їм кращу будучність, в нашій громаді у вільному світі нового свідомого члена!

З'ЇЗД РЕҐЕНСБУРЗЬКОЇ...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

Мелешка з Гайд Парку, Масс.

Молитвою почалася вечеря. Після вечері проф. Омелян Кушнір в короткому слові підкреслив значення шкільних років та їхній вплив на формування характерів на ціле життя.

Колега Константин Савчук (тепер уже сам професор і доктор) висказав признання і вдячність нашим колишнім професорам, які в тяжких умовах бажали передати нам свої знання. Їхній труд і посвята не пропали надармо.

Відтак прочитано привіти від неприявних. З колишніх викладачів привіти прислали: Архиєпископ Борис (Яковкевич) з Едмонтону, Канада, о. катехит Павло Джулинський, о. д-р Юліян Катрій, о. проф. Іван Попель, проф. Іван Будурович, проф. Іван Голембіовський, проф. Мирослав Котис, проф. Йосафат Пачовський і проф. д-р Володимир Процик. Колега Роман Сербин передав усний привіт від свого батька, п. Сербина, який був посадником Регенсбурзького табору і живо цікавився життям гімназії.

Зворушливі й повні лагідного гумору були привіти від колег, які з поважних причин не змогли взяти особистої участи. Такі привіти прислали: Святослав Боженко із Сан Франсіско, Каліфорнія, Оксана Бризгун-Соколик з Торонто, Канада, Анатоль Валюх із Льос Анджелесу, Каліфорнія, Люба Войтечко і Богдан Кутні, Туреччина, Іван Волянський з Мюнхену, Німеччина, Люба Гурко-Боднар з Парми, Огайо, Ігор Масник з Вашінгтону, Д. К., Богдан Негавів із Савді Арабії, Христина Пашківська-Головінська з Вінніпегу, Канада, Ніна Сесь-Марченко з Лестеру, Англія, Михайло Трач з Бонну, Німеччина та інші, які хоча не присилали офіційних привітів, вітали всіх у приватних листах. Під час З'їзду теж зателефонував Богдан Маланяк з Каліфорнії.

Потім всі учасники представили себе і свої родини.

Веселу частину відкрила Галина Бартків-Калитяк з притаманними їй легкістю і чаром.

Фейлетон про підготову до З'їзду та зв'язані з тим спомини і турботи, надзвичайно вдалий і дотепний, прочитав д-р Іларіон Чолган. Сальви щирого сміху та рясні оплески були виявом уподобання і вдячности приявних. Мабуть, не одна з учасниць побачила багато власних рис і переживань у фіктивній збірній „пані Мусі". Колишні хористи відспівали ностальгічну „В старому Регенсбурзі", настроєву „В кожного є юні мрії", закінчивши коломийкою. Опісля до пізна забавлялися під звуки оркестри „Зелене Жито".

В неділю, згадуючи старі правила, „парами" рушили гористою доріжкою до новозбудованої модерної церкви. Після Богослуження, під церквою, знову вітання й фотографування, бо приїхала нова група людей, які не могли бути в суботу.

По обіді в бібліотеці відбулися загальні збори учасників, якими проводив Зенон Баб'юк. Обговорено деякі біжучі справи та одноголосно вирішено наступний З'їзд знову відбути на Союзівці на Меморіял Дей Вікенд у 1980 році.

Через несподівану зміну погоди заплановані спортові гри та ватра не відбулися. Натомість всі весело забавлялися, завдяки гостинності п-ва Баб'юків, у „Полтаві". У вітальні — оркестра і танці, на веранді — розмови й сміхи, хоча вже дещо зі сумною забарвленням прощань... Під час вечері настрій ще більше притих, підписую привіти неприявних, відчувається ще багато недосказаного і робиться чогось жаль, та й трохи дається взнаки втома. Багато вже віджіжає, а решта йде до „Веселки" і гуторять до „пів до другої години".

В понеділок — то вже майже самі прощання. Приходить свідомість, що це вже по довго очікуваному З'їзді...

З'їзд був дуже вдалим з надзвичайно милою і приємною атмосферою. Розбурхав приспані спомини, відновив дружбу, зродив бажання поновних стріч. Кожен повіз із собою жмут гарних вражень, а також брошурку — пропам'ятну книжечку — на пригадку. Друк і кошти книжечки взяв на себе промотор і організатор З'їзду Зенон Баб'юк, технічне оформлення виконав Борис Пачовський, редколегію очолював Василь Лучків.

Із спостережень виглядало, що всі були зустріччю задоволені, тож із непослабленим ентузіязмом готуймося до наступної, щоб нас було ще більше в 1980-му році!

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ

УНСоюзу!

Д-Р М. ШТЕРН...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

наші діти будуть кращі, свідоміші".

Усе це зводиться до факту: населення України відчуло, що може обійтися без допомоги „російських трудящих", тобто — заперечило тезу Леніна про необхідність союзу українських трудящих з ними. Причинилося до цього й загально-світове явище визволення колоніяльних народів (казав Л. Лук'яненко — „дух доби").

Самвидав в Україні дуже поширений. В'язні у концтаборі говорили зі знанням справи про В. Мороза, С. Караванського і ін. Але також ставили питання про М. Хвильового, Гр. Епіка...Звідки ця поінформованість? — Також із західних радіопередач! Тому д-р Ш. стоїть за поширення і розбудову радіопередач українською мовою, які слухають навіть по таборах України на приймачах, складених із краденних частин...

Авжеж, багато в Україні „малоросів". Але й у них є національний сентимент. Коли театр ставить „модерну совєтську" п'єсу, він порожній. Коли ж ставить „Запорожця за Дунаєм", чи „Наталку Полтавку" — він битком набитий. Мазепа — національний герой. Київ — святе слово.

Відносини між українцями й жидами? — Завжди були нормальні. До війни мішані подружжя між українцями й жидами були звичайною річчю, при чому в користь українського народу, бож ці жиди жили серед нього й працювали для нього. Антисемітизм викликається штучно центральною російською владою.

1946 р. д-р М. Ш. працював у санаторії у Вижниці на Буковині. Одного дня, під час обіду, до їдальні увійшли озброєні повстанці (їх звали ОУН-івцями). Відразу скомандували: — Жиди встати! — Встали кільканадцять осіб... Командир з усміхом заявив:

— Сідайте. Нічого нікому не буде. Це провокація КГБ, що ми вбиваємо жидів. Ми вбиваємо ворогів українського народу. Жадному льояльному громадянинові України нічого не станеться...

Тому д-р М. Ш. не погоджується з тими, які вважають, що на випадок розвалу імперії будуть погроми жидів, чи росіян. Жиди сьогодні відсунені від влади й на них не падає відповідальність за її злочини. Що ж до росіян, то можна сказати те саме: хто не винен, не має чого боятися. Сов. бо режим приніс одне „добре": він так переслідує всіх, що між ними зродилась солідарність, співжиття і бажання жити в мирі та добробуті. Якщо Україна запевнить її горожанам спокій, справедливість, свободу й добробут — не буде опозиції проти самостійности й не буде підстави для кривавих розправ. Та це й в інтересі самої України: нема бо села, де б не було якогось напр. жидівського інтелігента, в першу чергу лікаря, який завжди був і є з населенням. Хто б проти нього виступав?

Найкращим доказом цього твердження, д-р М. Ш. вважає свою власну долю: на 2.000 українських свідків, лише один свідчив проти нього; та й той відкликав свої свідчення на суді...

Наші перші розмови закінчує д-р М. Штерн спокійним, як у лікаря, і певним, як в українського патріота („коли я повернуся, то тільки в Україну")заявленням:

— Будьте певні: українська нація велика й русифікація її не з'їсть. І будьте певні, що Україна буде самостійна й щаслива держава. Боріться за це. Допоможіть народові у його боротьбі на рідній землі!

[„Українське Слово", Париж, 2 липня 1977].

„ЗАГРОЗА"...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

Атаки маоїстів на московський комунізм дуже гострі. Оскарження єврокомуністів проти Кремлівського комунізму більш стримані. Вони за людські права, але відмовляються покищо публічно засуджувати Кремль за їх порушення. А все ж те осудження, хоч невиразне, є наявним. Це виявилось зокрема, драстично в осудженні здавлення Кремлем Чехо-Словацьких намагань установити комунізм із „людським обличчям" в 1968 р.

Чому наше зацікавлення єврокомунізмом? Ніхто сьогодні не може думати, що совєтський режим удалося би змінити силою. Атаки західнього світу про порушування людських прав для Кремля неприємні, вони можуть змінити дещо, але Кремль все найде проти-оскарження, що весь той крик роблять клясові вороги, капіталісти, щоб знищити надбання соціялізму в СССР.

Атаки єврокомуністів, їхні оскарження, це діло інше. Бо через них просякає в СССР бацил зневіри у кремлівську систему, і це може таки примусити Кремль змінити дещо добровільно, щоб не перетягнути струни людської витримливості.

Щоб єврокомуністичний бацил підкосив сили демократії в Європі, чого ми побоюємось, в те важко повірити. Шістдесятлітній досвід кремлівського комунізму досить відомий Европі, щоб вона могла ним заразитись. Москва мусіла б взяти Европу силою, щоб її собі підкорити. Нема теж небезпеки „фінляндизації", бо демократичні групи за сильні, щоб комуністи могли добути перевагу. Приклад Португалії, та, врешті, Еспанії, вчить, що комунізм в Европі більш небезпечний, коли у підпіллі, ніж тоді, коли він діє свобідно, як у Франції, Італії і останньо в Еспанії.

Тому мені дивно, чому ми займаємо таке негативістичне становище до єврокомуністичного руху, коли саме те видання комунізму може причинитись до притуплення гостроти кремлівського режиму. А на нинішньому етапі розвитку міжнародних стосунків, — те все, на що ми можемо рахувати, що може влегшити долю нашого народу — і перетривати.

Ред. Богдан Катамай...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

1933 року, а відтак сповняв обов'язки крайового організатора Ліги Української Католицької Молоді і з тієї нагоди відвідав всі більші скупчення українців Америки. Як студент журналістики, вже в молодому віці дописував до тижневика „Україна", редактором якого був заслужений громадський діяч д-р Сіменович.

В році 1936 ред. Богдан Катамай вернувся до Галичини та замешкав в Львові, одержавши працю в щоденнику „Українські Вісті", редактором якого був Дмитро Паліїв. На пості постійного співредактора згаданого щоденника залишився до 1939 року, а покинувши Львів 1940 року повернув до Америки і замешкав в Філядельфії, де по короткому часі, 1941 року, став головним організатором Союзу Українців Католиків „Провидіння". Відтак від 1943 до 1950 року виконував обов'язки головного редактора „Америки" органу СУК „Провидіння". Будучи редактором „Америки", Богдан Катамай був активним суспільного - громадським діячем, а головно проявляв діяльність в творенню ЗУАДК і УККА.

1951 року ред. Богдан Катамай перейшов на працю до комерційної асекураційної установи „Пруденшал", де працював повних 25 років, виконуючи 12 років працю асекураційного агента і 13 років управителя дистрикту.

Фахова журналістична освіта, фахове знання забезпеченевого діла і довголітня суспільно - громадська праця дають запевнення, що новий постійний організатор УНСоюзу ред. Богдан Катамай, матиме поважні успіхи на своєму новому пості постійного організатора УНСоюзу Філядельфійської Оркруги.

ПОДЯКА

Цією дорогою сердечно дякуємо всім Приятелям і Знайомим, які допомогли нам гідно відпровадити на Вічний Спочинок нашого Найдорожчого БАТЬКА і ДІДА

о. професора

СТАНИСЛАВА ДАША

який з волі Всевишнього відійшов від нас дня 13-го червня 1977 року у Філядельфії, Па.

Щиро дякуємо докторам Романові Дикому та Василеві Салякові за найкращу можливу лікарську опіку.

Дякуємо щиро всім Священикам, що взяли участь у похоронних відправах, а саме: целебрантам відправ о. митратові Василеві Головінському, о. пароховi Мартинові Канавановi, о. крилошанинові Томі Барилякові та о. шамбелянові Михайлові Федоровичеві. Сердечно дякуємо о. Богданові Левицькому за щиру промову на похороні.

Дякуємо щиро слідуючим Отцям, що взяли участь у похоронних відправах: о. митратові Стефанові Чеханському, о. митратові Мирославові Харині, о. шамбелянові Борисові Москалеві, о. крилошанинові Володимирові Кармазину, о. професорові Михайлові Пирогові, о. раднику Петрові Липинові, о. Володимирові Грабцеві, о. Дмитрієві Библові, о. Романові Мірчукові, о. Михайлові Джулі.

Дякуємо щиро всім Приятелям і Знайомим, що так численно взяли участь у похоронах.

Дуже дякуємо тим Приятелям, що влаштували поминки після похорону, а саме: Членам пластового куреня „Княгині", всім пластовим і непластовим Приятелям, а Ірені Богачевській щире, сердечне дякую.

Також щиро дякуємо панству Роксолані і Орестові Гарасимовичам, що зайнялися багатьма справами, та улекшили Родині клопоти під час глибокого горя і смутку.

ХРИСТИНА і ОРЕСТ ГАНАС

Замість квітів на свіжу могилу
бл. п. Марії Антонів
Мами Дорогої Соні
на Патріярший Фонд УПКЦ
25.00 долярів зложила
Квітка СТЕЦЮК

Замість квітів на могилу
сл. п. Івана Хоми
б. члена Головного Комітету Теребовлян
на Патріярший Фонд УПКЦ
25.00 долярів зложила
УПРАВА ГОЛОВНОГО КОМІТЕТУ ТЕРЕБОВЛЯН

Дружині, Синові і Родині Покійного, складаємо вислови глибокого жалю і співчуття.

Замість квітів на свіжу могилу
молоденького Ростика Чухрая
складаємо 30.00 долярів
на Патріярший Фонд.
Родина ПАВЛИШИН з Рочестеру, Н. Й.

У пам'ять моїх Дорогих і Незабутніх
мужа інж. Юрія Матушевського
померлого 21-го квітня 1977 р. в Ню Йорку і
швагра інж. Бориса Матушевського
померлого 14-го січня 1977 р. в Києві,
складаю даток на:
Український Студійний Фонд в Гарварді $100.00
Українську Бібліотеку в Парижі 25.00
Комітет Оборони Українських Радянських Політичних В'язнів 25.00
Ангелина МАТУШЕВСЬКА

Замість квітів на могилу
бл. п. Михайла Петруняка,
б. старшини УСС,
на фонд видання Збірника пісень
бл. п. РОМАНА КУПЧИНСЬКОГО
зложили:
Галина і Іван Костюки, Трентон, Н. Дж. $25.00
По 10.00 дол.: д-р Лозинський Григорій, д-р Остапчук Петро, д-р Петрина Василь, д-р Попович Петро, д-р Рудавський Іван, д-р Ткачук Богдан, д-р Ткачук Теодор, д-р Ястрембський Володимир (всі з Чікаго).
•
ВП. Шановним Жертводавцям подяку складає:
В-во „ЧЕРВОНА КАЛИНА"
P.O. Box 507, Church Street Station, New York, N.Y. 10008

У глибокому смутку ділимося сумною вісткою з Рідними, Близькими і Знайомими, що дня 18. 3. 1977 року, на 68-му році трудолюбивого життя, після довгої та важкої недуги, не видержавши тяжкої операції, відійшла у Вічність, наша Дорога ДРУЖИНА, МАТИ й БАБУНЯ

бл. п.

РОЗАЛІЯ КОВАЛЬКЕВИЧ
(ОЗАРКО)

народжена в селі Станківці, Миколаївського району, Львівської області. Покійна приїхала до ЗСА після Другої світової війни і була членкою Українського Народного Союзу — Відділ 52.

ПОХОРОННОГО ЧИНУ довершено 21. 3. 1977 р. Тіло Покійної спочило на цвинтарі South Hadley, Holyoke, а ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА відбудеться в церкві St. Michael Catholic (Byzantine Church) Ukrainian Church in Baltimore, Md., 12-го ЛИПНЯ ц. р.

Залишились горем прибиті муж — Іван, дочка — Анна з мужем і двома дітьми в ЗСА, брат і дві сестри в Україні та братанок Михайло з родиною в Англії.

Хай чужа гостинна земля буде Їй легкою!

Горем прибиті:
муж ІВАН
і дочка АННА з родиною

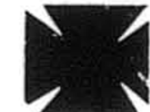

Ділимося з Громадянством сумною вісткою, що 26-го червня 1977 року, відійшов ненадійно у Вічність кол. старшина 1 УД УНА

бл. п.

Інж. ВАСИЛЬ ЗАБРОЦЬКИЙ

Покійний народився 17-го січня 1919 р в с. Гордилів, Золочівського повіту, в Україні. У ЗСА був довголітнім членом Братства 1 УД УНА та головою Крайової Управи.

ПОХОРОН відбувся 30-го червня 1977 р. на цвинтарі у Факс Чейсі у Філядельфії.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Крайова Управа Братства 1-ої УД УНА ЗСА

Ділимося дуже сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що 6-го липня 1977 року, заснула в Бозі, на 97 р. життя, звосмотрена Найсвятішими Тайнами, наша Найдорожча МАМЦЯ, БАБЦЯ і ПРАБАБЦЯ

бл. п.

ЕВГЕНІЯ МАКАРУШКА

вдова по бл. п. д-рові ОСТАПОВІ.

Покійна відома суспільна діячка в Краю, перша голова Союзу Українок у Львові, 25-літня предсідниця кооперативи „Труд" і предсідниця Першого Українського Жіночого Конгресу в Станиславові в 1934 р.

Горем прибиті:
доньки —
ОЛЬГА МАСЮКЕВИЧ
ІРЕНА ПЕЖАНСЬКА
сини —
ЛЮБОМИР зі сином РОМАНОМ
БОГДАН з дружиною МАРІЄЮ
ЯРОСЛАВ з дружиною МАРІЄЮ
11 внуків і 20 правнуків

ПАНАХИДА буде відправлена в суботу, 9-го липня 1977 р., о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні П. Яреми при 129 Схід 7-ма вул., Ню Йорк, Н. Й.

ПОХОРОН — в понеділок, 11-го липня 1977 р., о год. 9.30 ранку з церкви св. Юра на цвинтар в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Просимо про молитви за спокій душі Покійної.

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

ПОЖЕРТВИ НА ПАТРІЯРШИЙ ФОНД
в ЕЛЬМАЙРА ГАЙЦ, зложили:

Осташ Василь, Катерина $35.00
Ващишин Іван 25.00
По 20.00 долярів: Шевчик Іван, Гуцул Домініка, Салига Василь, Рось Николай, Федорів Роман.
По 10.00 долярів: Більський Йосиф, Дучий Михайло, Годдючук Іван, Чомко Іван, Юхимік Николай, Шевчук Стефан.
По 5.00 долярів: Юрчак Ірена, Гуцул Іван, Антонів Николай, Гомчук Миколай, Гречкамич Марія.
По 2.00 долари: Опар Марія, Урущак Василь, Косак Теофіль.
Всумі зібрано .... 251.00 дол.
Збіркою займався пан ВАСИЛЬ ОСТАШ.

Український Конгресовий Комітет Америки

Відділи Східнього Побережжя — КОННЕКТІКАТ: Бриджпорт, Вілімантик, Гартфорд, Колчестер, Ню Гейвен, Норвіч; НЮ ДЖЕРЗІ: Байон, Джерзі Сіти, Елізабет, Картерет, Кемден, Моріс Ковнті, Нюарк, Ню Бронсвік, Пассейк, Трентон; НЮ ЙОРК: Амстердам, Авбурн, Бруклин, Ватервліт, Гемстед, Елмайра, Йонкерс, Кергонксон, Коговз, Ню Йорк, Озон Парк, Трой, Ютика; ПЕНСИЛЬВЕНІЯ: Філядельфія, Честер

ВЛАШТОВУЮТЬ

ВЕЛИКУ МАНІФЕСТАЦІЮ

в обороні людських, релігійних і національних прав в Україні

в неділю, 18-го вересня 1977 р.
Ню Йорк, Н. Й.

ПРОГРАМА: Год. 1-ша по пол. — Збірка на 5-ій Авеню і 59-ій вулиці, похід по 5-ій Авеню до Браси Парку, політична і мистецька програма; похід до Гамершолд Пляза і продовження маніфестації.

Напередодні і під час маніфестації відбудеться ГОЛОДІВКА в сусідстві ОН. Будуть вислані меморандуми до американських урядових чинників, ОН і всіх держав, які підписали Гельсінську Угоду.

На маніфестацію запрошено визначних американських політичних діячів, чужонаціональних представників, американську пресу, телебачення і радіо.

Закликаємо все Українське Патріотичне Громадянство, а зокрема Молодь, Східнього Побережжя ЗСА масово взяти участь у Маніфестації доказуючи тим, що доля Нескорених в Україні є нам близька і дорога.

ДІЛОВИЙ КОМІТЕТ

ЗАЯВА УКРАЇНСЬКОЇ...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

такі люди не могли бажати українському народові зла.

В період допитів нам так чи сяк натякали, що в арештованих вилучено ворожі тексти. Ми питаємо: кому ворожі ті тексти?

В арештованих могли бути тексти ворожі щодо бюрократів та старих сталіністів, що ототожнюють себе з радянською владою, незаконно звужують права і вольності радянських громадян і в прогресивних демократичних засадах Загальної декларації прав людини ООН та в Кінцевому акті Гельсінкської наради вбачають загрозу своїм адміністративним повноваженням та своєму особистому суспільному становищу. Але ми знаємо достеменно, що ніхто з арештованих не міг написати щось шкідливе для українського народу, бо вони постійно дбали про те, як зробити йому щось добре. З другого боку, це люди високого інтелектуального рівня, тому й несвідомо не могли вчинити нації зло. Вони уявляли шляхи піднесення матеріяльного добробуту та поліпшення суспільних умов, можливо, не зовсім так, як сучасне керівництво, але це ще не робить їх шкідливими для суспільства. Навіть у математиці існує кілька правильних рішень задачі (тобто правильних шляхів до мети), а в таких складних задачах, як суспільний розвиток нації, безперечно, існує не один тільки шлях до мети — піднесення матеріяльного добробуту та поліпшення суспільних умов — і тому спосіб рішення кожної конкретної проблеми, що його пропонує сучасне керівництво — це тільки один із кількох можливих способів. І якщо арештовані вважали практичне розв'язання якоїсь проблеми не за найкраще і пропонували (чи ладні були пропонувати) свій спосіб рішення, то тільки дякувати треба їм за творчий підхід до проблем сучасної української дійсности.

Який шлях вони вважали за правильний?

Конкретно — різні, але загальна засада одна: втілення в життя конституції УРСР, Загальної декларації прав людини та Кінцевого акту Гельсінкської наради, тобто тих нормальних актів, якими радянська держава висловила намір розширити демократичні права і вольності своїх громадян.

Наше знайомство, як свідків, із слідчою справою приводить нас до думки, що слідчі виходять з висновку про цілковиту відсутність у громадян УРСР права критикувати дії урядовців та висловлювати свою думку про факти дійсности, учасниками яких вони є, бо допитують про такі факти, які з будь-якого огляду не мають у собі ознак антирадянської пропаганди чи агітації.

Майже кожний з нас чув від слідчих КГБ заяву про те, що радянська влада за думки й переконання не карає, вона карає за поширення їх; переслідують не інакодумців за інакодумство, а тих, хто висловлює свої інакші думки іншим людям. Такими словами підводять до умовиводу: за думки можна карати. Цей умовивід використовують далі як засновок наступного силогізму: за думки переконання можна переслідувати, вони (КҐБ) за думки нас не переслідують. Висновок: вони гуманні й демократичні добродії.

Насправді це не так, бо засновок „за думки, переконання можна судити" неправильний: за думки, переконання не можна судити. Думки, переконання перебувають поза сферою впливу й контролю держави, вони непідвладні державі. Влада держави поширюється на висловлене назовні, а не на те, що перебуває всередині голови. В пляні суспільно-політичному, тобто в площині діяльности держави, під думками й переконаннями завжди і всюди розуміли думки матеріялізовані в формі висловленого якимось способом іншій людині, слова. Міжнародно-правові акти (Загальна декларація прав людини ООН, Кінцевий акт Гельсінкської наради) також говорять про думки і переконання в розумінні права поширювати їх іншим людям, а не тримати замкненими у власній голові. Держава не може претендувати на контроль того, що внаслідок фізіологічної будови людини перебуває поза межами її влади, тому слова „ми не переслідуємо за думки" слід викинути на смітник як нелогічний виверт і софізм.

Ідея демократії виходить з того, що народ спроможний розуміти свої інтереси і, подруге, він спроможний визначити правильні шляхи для досягнення блага.

Про арешт Руденка і Тихого, а потім про Матусевича і Мариновича не поінформували українську громадськість, дарма, що обидві справи непересічні і, безперечно, становлять великий інтерес для всіх суспільно свідомих громадян республіки. А той факт, що багатьох свідків попереджували про нерозголошення відомостей у справі арештованих і взяли про це письмову підписку, викликає побоювання, що КҐБ готує таємну розправу.

Таємний розгляд політичних справ, тобто справ, що стосуються всіх громадян, свідчить про недовір'я КҐБ до громадян. Таємний розгляд ледве чи будь-коли виправданий, але у сучасних умовах і поготів невиправданий.

Поінформованість громадян сприяє суспільній активності громадян; вона є передумовою практичної реалізації засад демократичного суспільства, бо тільки завдяки таких знань вони спроможні включитися в громадське-політичне життя і стати активними учасниками сучасности, в якій живуть. Отже позаяк справа Руденка і Тихого, Матусевича і Мариновича стосується громадських справ, вони мають бути винесені на громадський розсуд, бо таємний розгляд означав би, що їхня діяльність шкідлива не для суспільства (як нам заявили), а для слідчих КҐБ, тобто що слідчі КҐБ мають окремі від суспільства інтереси і як такі захищають їх таємно від народу.

Таємний розгляд суперечить і традиціям нашого політичного життя, що зафіксовані в „Правах", за якими судиться український народ" — Кодексі, який був чинний у нас до примусового запровадження на Україні російського законодавства і радянськими законами і нормами міжнародного права.

Стаття 91 Конституції УРСР проголошує:

„Розгляд справ у всіх судах Української РСР відкритий, оскільки законом не передбачені винятки, з забезпеченням обвинуваченому права на оборону".

Винятки, про які говорить Конституція, встановлені ст. 20 КПК УРСР. Ця стаття дозволяє розглядати за зачиненими дверима тільки дві категорії справ: а) справи про державну таємницю; б) група справ про злочин підлітків, статеві злочини та справи, де йдеться про інтимні обставини життя. Більше натяків з конституційного принципу гласности судового розгляду справ закон не встановлює.

Позаяк справи всіх чотирьох арештованих нічого спільного не мають ні з державною таємницею (ст. 67, 68 КК УРСР), ні з другою групою злочинів, закон зобов'язує розглянути їхню справу публічно.

Арешт чотирьох членів Української громадської групи сприяння виконанню в Українській РСР Гельсінкських угод ми вважаємо грубим порушенням конституційного права на свободу слова та міжнародних зобов'язань Радянського Союзу за Загальною декларацією прав людини та Кінцевим актом, рішучо протестуємо й вимагаємо звільнити їх з-під варти. Якщо ж вони все-таки будуть поставлені перед судом, ми вимагаємо ще до суду: поінформувати громадськість республіки про арешти М. Руденка, О. Тихого, М. Матусевича та М. Мариновича та суть звинувачення кожного кожного; заздалегідь повідомити через республіканську пресу чи радіо про дату коли починатиметься слухання справ; в період судів освітлювати хід процесів республіканськими засобами масової інформації.

Члени Групи: Олесь Бердник (керівник Групи), Іван Кандиба, Левко Лук'яненко, Петро Григоренко, Оксана Мешко, Ніна Строкатова.

Проф. Васькович...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

фактом треба назвати, що на Зборах з'явилася низка молодших членів, останньо приєднаних до Товариства на підставі їх індивідуальних досягнень в чужих університетах, після закінчення яких вони хочуть продовжувати спеціялізацію в УВУ. Також із боку німецьких приятелів було видне поважне зацікавлення: на Зборах був приявний колишній куратор Т-ва, д-р г.к. Й. Маврер, із німецьких членів Наукової Ради Товариства проф. д-р Г. Штадтмюллер (який саме підготовляє більшу студію до „Записок" Т-ва), як теж представник баварського міністерства праці й соціяльного ладу, д-р Зінґбартль, до ресорту якого належить опіка над екзильними групами.

Загальний звіт склав голова — проф. Васькович. Про фінанси дав інформацію його перший заступник — доц. д-р А. Фіґоль, ілюструючи свій звіт дуже інтересними діяграмами, які вказували зокрема на те, як у Товаристві збільшувалися власні надходження. Річ у тому, що в зв'язку із загальною політичною й господарською ситуацією дотації від німецьких федеральних та баварських (крайових) чинників від восьми років не збільшуються, хоч у тому часі дорожнеча зросла на 100%, і хіба також на 100% збільшився засяг праці. Дефіцити треба було покривати збільшенням надходжень від власної суспільности; частково збільшилися також надходження із видавань, хоч треба констатувати, що книжка у нашій спільноті викликає щораз менше зацікавлення. Звіт голови Наукової Ради проф. д-ра О. Кульчицького відпав за його відсутністю, спричиненою недугою. Частково узгляднив проблеми, які мав би він був порушити, проф. Янів у свому світі предсідника Кураторії. Всі звіти були короткі й проглядні, так що цілу програму можна було вичерпати за дві години. Абсолюторію уділено одноголосно на внесення контролера інж. М. Рудка, підтриманого гаряче членом Наукової Ради проф. Штадтмюллером, який підкреслив великі позитиви зусиль Виділу товариства й його керівних органів — Наукової Ради та Кураторії.

До нового Виділу увійшли із десиґнації трьох об'єднаних Установ: проф. д-р Г. Васькович від УВУ, д-р Б. Микитюк від НТШ, о. ректор проф. М. Коржан від УТГІ. З вибору увійшло трьох дальших членів: мґр М. Антохій, проф. д-р Я. Гинилевич і доц. д-р А. Фіґоль. Виділ негайно уконституватися, обираючи головою поновно проф. Васьковича, що було найкращим признанням за його працю. Заступниками стали доц. Фіґоль і о. ректор М. Коржан, а секретарем обрано мґра М. Антохія. Присутні однозгідно відзначили високий рівень Зборів і їх зразкову підготову.

Американська Бібліотечна...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

ренс Букс Аннуал" (дотепер появилось вісім томів) і першого „Наукового Словника Американських Бібліотекарів", що появиться у цьому році. Під його головною редакцією появиться також при кінці того року „Історична Бібліографія Колорада", що нараховує 10 тис. позицій і буде на довгі роки зразком реґіональної бібліографії. Саме за цей довголітній і творчий вклад у розвиток бібліографії і бібліотекарства д-р Богдан Винар одержав це високе відзначення і загальне признання від найбільшої бібліотекарської асоціяції, яка нараховує біля 50 тис. членів.

Треба також відзначити вийняткові заслуги д-ра Богдана Винара у його науковій і науково-видавничій праці, що має безпосереднє відношення до розвитку української науки. Як президент „Лайбреріз Анлімітед" у 1973 р. він заснував філію згаданого в-ва — „Українське Академічне Видавництво", з основним завданням видавати і поширювати англомовну українознавчу наукову і художню літературу. У відносно короткому часі Українське Академічне В-во видало десять англомовних праць, між ними монументальну „Історію Української Літератури" пок. проф Чижевського, одного з найвизначніших славістів світу.

Д-р Богдан Винар, дійсний член УВАН, НТШ, УІТ і інших наукових установ, є також видатним економістом й істориком. Він є автором численних наукових праць з яких згадати б „Економічний колоніялізм на Україні" (1958), „Українська промисловість" (Наукові Записки НТШ, 1964), „Матеріяли до історії економічних дослідів на еміґрації" (1965), „Розвиток економічної думки у Київській Русі" (1974) та інших книжок, численних статтей та рецензій. Від десяти років працює над основною „Економічною історією України" та саме закінчує свою працю над довідником наукової української бібліографії.

Д-р Богдан Винар був членом основником і головою перших установчих зборів Асоціяції Українських Професорів та Асоціяції Українських Бібліотекарів. З його ініціятиви створилась недавно Українська Наукова Фундація і він є її президентом, а проф. Олександер Оглоблин головою Наукової Ради.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СУБОТА, 9-го ЛИПНЯ 1977 р.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. Місячні збори Б-ва св. Ів. Хрестителя 270 Відділ, о год. 7-ій веч. в УНДомі. На порядку: збирання чл. вкладок, роздача дивіденди, організаційні справи і підготовка до Стейтового Дня УНС, що відбудеться в Укр. Селі в Бавнд Бруку, Н. Дж. - А Струк, предс., В. Бутковський, рек. секр., С. Островський, фін. секр.

НЕДІЛЯ, 10-го ЧЕРВНЯ 1977 р.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Місячні збори Б-ва свв. ап. Петра і Павла — 102 Відд., о год. 10:00 ранку в залі церкви св. Йосафата, 5720 State Rd., Parma, Ohio. — І. Попович, предс., І. Жгута, кас., М. Бобечко, секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Поступовий Клюб 70 Відд., о год. 3-ій по пол. в залі УНДому при Фліт Стріт. Проситься чл. прибути і вплатити належні вкладки. — І. Патуляк, пред., М. Шеремета, секр.

Повідомлення Адміністрації

З уваги на те, що в днях від 25 ЛИПНЯ до 6-го СЕРПНЯ, включно, „Свобода" НЕ БУДЕ ПОЯВЛЯТИСЯ — проситься всіх, хто мав би на цей час якісь оголошення, надіслати їх до публікації перед тією ДВОТИЖНЕВОЮ перервою.

ТАРЗАН, Ч. 7787. Гадюка!

THERE, MAC, IS THE BASKET WITH THE ASP—TO BE USED IN THE FINAL SCENE OF THE MOVIE...
I'LL SEE TO IT THAT IT GETS FED UNTIL WE NEED IT...
NO! NO!... NO ONE IS TO TOUCH IT!!
I'M SORRY, MR. POMPUS! I THOUGHT...
OH! FORGIVE ME! I'M ON EDGE—FROM OVERWORK!
THE SNAKE IS 'HARMLESS'... BUT IF IT IS HUNGRY, THE 'IMPACT' ON FILM WILL BE MORE DRAMATIC!

— Там, Мек, є кошик із гадюкою, яку вживатимемо в останній сцені фільму...

— Подбаю, щоб хтось заопікувався нею і годував її, аж поки вона буде нам потрібна...

— Ні! ні!... ніхто не може рухати її!!

— Перепрошую, пане Помпус!... Я думав...

— Ох! Прости мені! Я дуже поденервований — від перепрацювання!.. Гадюка „нешкідлива"... Але якщо вона буде голодна то її „імпакт" на фільмі буде навіть більш драматичний!!!